

Vegne opponerede Professorerne, Dr. Oscar Bloch og Dr. T. Roving, af Tilhørerne ingen. Graden meddelt den 1ste September 1900.

Reservekirurg ved Kommunehospitalet i Kjøbenhavn, *Carl Johan Otto* (Lægeexamen i Februar 1892) forsvarede den 2den Juli 1900 sin for den medicinske Doktorgrad skrevne Afhandling: »Uteruskarcinomet og dets Radikalbehandling særlig med Henblik paa den vaginale Hysterektomi«. Paa Embeds Vegne opponerede Professorerne, Dr. L. Meyer og Dr. T. Roving, af Tilhørerne ingen. Graden meddelt den 1ste September 1900.

Cand. med. *Christian Frederik Heerfordt* (Lægeexamen i Juni 1896) forsvarede den 4de Juli 1900 sin for den medicinske Doktorgrad skrevne Afhandling: »Studier over Musc. Dilatator Pupillæ samt Angivelse af Fællesmærker for nogle Tilfælde af epithelial Muskulatur«. Paa Embeds Vegne opponerede Professorerne, Dr. J. H. Chievitz og Dr. J. Bjerrum, af Tilhørerne ingen. Graden meddelt den 1ste September 1900.

— Ved Lunds Universitets Promotionsfest den 31te Maj 1900 blev Professor, Dr. jur. *Joh. Steenstrup* kreeret til Æresdoktor i Filosofi.

VII. Universitetets videnskabelige Samlinger og Anstalter.

1. Universitetsbibliotheket 1899—1900.

(Overbibliothekar, Dr. S. Birket Smith.)

Bibliotheket var i det akademiske Aar 1899—1900 aabent for Publikum i 269 Dage, saavel for Udlaanet som for Læsesalens Vedkommende*). Der udlaantes 21125 Bind (mod 17896 Laanebeviser), medens der i Læsesalen fremtoges 33687 Bind til 18000 Besøgende (deraf i Eftermiddagstimerne 5525 Bind til 5056 Besøgende). I det hele har der saaledes i Aarets Løb været fremtaget til Publikums Brug 54812 Bind.

Med Hensyn til Bibliothekets Benyttelse i de enkelte Maaneder stiller Forholdet sig, som det vil ses af følgende Oversigt:

<i>Læsesalen om Formiddagen.</i>			
	Dagenes Antal.	Besøgende.	Fremtagne Bind.
September	26	1279	2594
Oktober	26	1526	3255
November	25	1392	2913
December	20	960	2089
Januar	25	1193	2587
Februar	24	1216	2927
Marts	27	1276	2685
April	20	1022	1985
Maj	25	1125	2530
Juni	16	625	1342
Juli	8	261	766
August	27	1069	2489
	269	12944	28162

*) Dog var Læsesalen i Eftermiddagstimerne kun aaben i 262 Dage, til Dels paa Grund af indtruffet Uheld med den elektriske Belysning.

Læsesalen om Eftermiddagen (Kl. 5—8).

	Dagenes Antal.	Besøgende.	Fremtagne Bind.
September.....	26	449	467
Oktober.....	26	609	725
November.....	25	654	654
December.....	15	260	383
Januar.....	25	466	700
Februar.....	24	453	598
Marts.....	27	594	628
April.....	20	422	312
Maj.....	23	458	415
Juni.....	16	240	176
Juli.....	8	93	102
August.....	27	358	365
	262	5056	5525

Udlaanet.

	Dagenes Antal.	Laanebeviser.	Fremtagne Bind.
September.....	26	1766	2108
Oktober.....	26	1767	2187
November.....	25	1793	2047
December.....	20	1351	1592
Januar.....	25	1673	2000
Februar.....	24	1779	2025
Marts.....	27	1734	2006
April.....	20	1448	1687
Maj.....	25	1604	1877
Juni.....	16	1250	1553
Juli.....	8	459	521
August.....	27	1272	1522
	269	17896	21125

— Bogsamlingen forøgedes i Aaret 1899—1900 paa sædvanlig Maade, dels gennem den befalede Aflevering af dansk Litteratur, dels gennem Indkjøb, Udveksling med fremmede Universiteter og andre lærde Institutioner, samt Gaver. Blandt de sidste maa særlig fremhæves: 1) En stor Mængde, mest lærde periodiske Skrifter, som det kgl. danske Videnskabernes Selskab afgav til Bibliotheket i dette Aar som i saa mange tidligere. 2) Henved 30 ældre Smaaskrifter, mest vedkommende Slesvig og Holsten, skænkede af Rigsarkivet. 3) En Række af »det nordiske Forlags« Skrifter, trykte paa tykt Papir, skænkede af Direktør Ernst Bojesen. — I Haandskriftsamlingen er bl. a. indgaaet: 1) En Samling Breve til og fra Professor M. G. B. Bindesbøll, skænkede af hans Søn, Arkitekt Th. Bindesbøll. 2) Adjunkt i Sorø J. J. E. Boesen's haandskrevne Ordbog til Christiern Pedersens danske Skrifter, skænket af Forfatteren. 3) To Manuskriptbind, indeholdende et kinesisk-engelsk og et persisk- og arabisk-engelsk Lexikon, udarbejdede af afdøde Observator, Professor H. C. F. C. Schjellerup, skænkede af Carlsbergfondets Direktion. 4) Maleren Professor Eckersbergs efterladte Papirer,

ialt 730 Numre, smukt ordnede og indkapslede og forsynede med en Indholdsfortegnelse ved Bibliothekar Emil Hannover, skænkede (gjennem Hr. Hannover) af Frøknerne Eckersberg. 5) En Del haandskrevne Sager, fundne mellem afdøde Etatsraad, Professor Japetus Steenstrups Papirer, skænkede af Professor, Dr. jur. Johannes Steenstrup. Heraf kan fremhæves: Professor Henrik Krøyers Beskrivelse af Limfjordsfiskeriet; 3 Pakker, indeholdende Professor J. C. Reinhardt's efterladte Papirer og Tegninger; Protokol over Forhandlingerne i Selskabet for Danmarks Naturhistorie, 1837; H. C. Ørsted's Antegnelser til det kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Historie, 1843; J. Hallgrímsson's Geologisk Dagbog paa en Rejse langs Islands Syd- og Østkyst i Sommeren 1842; o. fl. 6) Afdøde Adjunkt S. Broberg's fuldstændige Oversættelse af Rabelais.

Desuden modtog Bibliotheket Gaver fra følgende Institutioner, Redaktioner og enkelte Personer:

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, Udenrigsministeriet, Justitsministeriet, Generaldirektoratet for Skattevæsenet, det store kgl. Bibliothek, Kommissionen for det Arna-Magnæanske Legat, Rigsarkivet, Nationalmuseets 2den Afdeling, Generalstabens topografiske Afdeling, Søkortarkivet, Statistisk Bureau, Patentkommissionen, Carlbergfondets Direktion, Kommissionen for Danmarks geologiske Undersøgelse, Zoologisk Museum, Botanisk Haves Bibliothek, det kgl. nordiske Oldskriftselskab, den alm. Brandforsikring for Landbygninger, den tekniske Forening, Juridisk Forening, det filologisk-historiske Samfund, Redaktionen af »Nordisk Tidsskrift for Filologi«, det norske Kirke-Departement, det norske Finans- og Told-Departement, Videnskabs-Selskabet i Christiania, det kgl. norske Videnskabers Selskab (Trondhjem), den norske historiske Kildeskift-Kommission, Universitetsbibliotheket i Christiania, det statistiske Centralbureau (Christiania), den norske Nørdhavs-Expeditions Udgifter-Komité, Bergens Museum, Trondhjems historiske Forening, det kgl. Bibliothek i Stockholm, Lorénska Stiftelsen (Stockholm), Kgl. Vetenskabs-Akademien (Upsala), Universitetsbibliotheket i Upsala, Karolinska mediko-kirurgiska Institutet (Stockholm), Redaktionen af »Nordiskt medicinskt Arkiv«, Livsforsikrings-Aktieselskabet »Thule«, die General-Verwaltung der kgl. Bibliothek zu Berlin, Weidmannsche Buchhandlung (Berlin), Fränckelsche Stiftung (Breslau), Verein für Mecklenburgische Geschichte und Alterthumskunde, Byraadet i Krakov, Redaktionen af »Journal médical de Bruxelles«, the Clinical Society af London, Bedford College (London), Universitetet i Edinburgh, Universitetet i Glasgow, Ministère de l'instruction publique (Paris), Universitetet i Grenoble, Universitetet i Nancy, le Comité international des poids et mesures (Sèvres), la Regia Scuola superiore di agricultura in Portici, l'Académie imp. des sciences de St. Pétersbourg, den russiske »Comité central de statistique«, Redaktionen af »Bulletin russe de statistique financière etc.«, die Naturforscher-Gesellschaft bei der Universität Jurjeff (Dorpat), die Gelehrte Estnische Gesellschaft, Sällskapet för Finlands Geografi, det finska Literaturselskab, Universitetet i Athen, the Secretary of State for India in Council, the Government of Bombay, Bombay University, the Superintendent of the Government of Press (Madras), the Royal Society of Canada, the Geological Survey

Department (Ottawa, Canada), U. S. Department of State (Washington), U. S. Department of Agriculture, Treasury Department (Washington), the Surgeon General, U. S. Army (Washington), U. S. Commission to the Paris Exposition 1900, the Smithsonian Institution, Columbia University (New York), Princeton University, University of Nebraska, Blair College (Nebraska), the Public Library of the City of Boston, the Newberry Library, Fairmount Park Art Association, the Geological and Natural History Survey of Minnesota, La oficina demografica nacional (Buenos Aires), Nationalbibliotheket i Buenos Aires, la Statistique Municipale de la ville de Buenos Ayres, the Trustees of the Public Library etc. of Victoria.

Vice-Bibliothekar Dr. Aksel Andersson (Upsala), Hr. Fr. Bajer, Hr. Edw. Sv. Balch (Philadelphia), Hr. Th. W. Balch (ibid.), Dr. Vilh. Bergsøe, Dr. W. Sturgis Bigelow (Boston), Dr. C. Blinkenberg, Direktør Ernst Bojesen, Dr. E. Bricker (Luxemburg), Dr. P. Brock, Overbibliothekar, Justitsraad Dr. Chr. Bruun, Hr. H. G. Bønnelycke, Cand. jur. Utke Damm, Direktør W. Doberck (Hongkong), Pastor C. W. Duckert (Haugesund), Professor Dr. Fridericia, Kontorchef W. Fridericia, Dr. Aage Friis, Gehe & Co. (Dresden), Underbibliothekar Gjellerup, Dr. M. Goldschmidt, Boghandler E. Hagerup, Cand. mag. A. Halling, Cand. theol. K. Heiberg, Stud. jur. Paul Hennings, Docent K. Hildebrand (Upsala), Kammeradvokat A. Hindenburg, Professor F. Holthausen (Gøteborg), Professor Abrah. Jacobi (Columbia University), Professor J. C. Jacobsen, Hr. W. Joos (Schaffhausen), Generalmajor Jørgensen, Overlærer Kleisdorff (Aarhus), Cand. mag. Martin Knudsen, Boghandler W. Kohlhammer (Stuttgart), Højesteretsassessor F. Larsen, Student Kay Larsen, Dr. Sofus Larsen, Dr. med. Jul. Lehmann, Professor K. G. Leinberg (Helsingfors), Hr. Lemoine (Paris), Hr. F. C. Lukas (Wien), Dr. E. Maddalena (Wien), Hr. E. Merck (Darmstadt), Hr. M. v. Niessen (Wiesbaden), Lektor G. Norelius (Luleå), Korpslæge Dr. G. Norrie, Direktør Stephan Nyeland (Vilvorde), Professor Kristoffer Nyrop, Cand. mag. C. Ostenfeld, Redaktør Al. Petersen-Studnitz, Hr. E. K. Putman (Davenport, Jowa), Hr. Franz Rogel (Mittweida), Professor Saxtorph, Dr. Joh. Scharffenberg (Mysen), Professor Dr. theol. Henrik Scharling, Professor Dr. jur. William Scharling, Professor L. Schemann (Freiburg i Br.), Dr. phil. O. Siesbye, Overrabiner D. Simonsen, Dr. med. A. Skrebitzk (Lausanne), Hr. Serg. Sokow (Moskva), Generalauditor H. C. Steffensen, Professor Dr. Gustav Storm (Christiania), Legationssekretær G. Stscherbatscheff (Konstantinopel), P. Suhr & Søn, Hr. M. I. Swift (California), Dr. phil. Will. Sørensen, Fyrst W. Tenicheff (Paris), Kancelliraad Fr. Thomassen, Pastor D. Thrap (Christiania), Professor Dr. J. L. Ussing, Cand. theol. E. Waages Bo, Hr. Charles Warburg, Cand. med. C. H. Würzen.

— Af de ikke faa Boggaver, som Landsbibliotheket i Reykjavik i sin Tid modtog fra afdøde Gehejmeetsraad, Dr. jur. F. Krieger, gik nogle igjennem mine Hænder, idet Gehejmeetsraad Krieger plejede at tillade Universitetsbibliotheket i Kjøbenhavn først at udtage af de Bøger, han vilde afstaa, hvad Bibliotheket mente at have Brug for, hvorefter han bemyndigede mig til at oversende Resten til det islandske Landsbibliothek. I Begyndelsen af Aaret 1900, 7 Aar efter Kriegers Død, indtraf nu det Tilfælde, at en Række Bind af norske og svenske juridiske Tidsskrifter, som af ham selv i

levende Live vare blevne udlaante til en Ven, af denne efter Benyttelsen blev afgivne til Universitetsbibliotheket, og dette udtog da atter efter gammel Skik og i Overensstemmelse med den afdødes Ønske, hvad det brød sig om at beholde. Men ogsaa denne Gang blev der en Del Bind (38 ialt) tilbage, som Bibliotheket allerede i Forvejen var i Besiddelse af, og disse indsendte jeg da, ligesom i tidligere Tilfælde, til Ministeriet for Island, der velvilligst paatog sig at besørge Oversendelsen til Landsbibliotheket i Reykjavik.

— Ved den store Søfartsudstilling, som fandt Sted i Haag i Sommeren 1900, var ogsaa udstillet en Mængde Bøger og Haandskrifter, vedrørende den hollandske Søfarts- og Søkrigshistorie (og af hvilke iøvrigt nogle, som vare ukjendte her hjemme, ogsaa havde Betydning for dansk Historie). Til denne Udstilling gav Universitetsbibliotheket ogsaa et Bidrag, idet Bibliotheket med Ministeriets Samtykke udlaante til Udstillingen en lille Piece paa 4 Sider i 4to: *Genauer Unterricht in was Zustand die Holländische Flotte sich nach der den 30 Junii gehaltenen Bataille befunden. Copenhagen, 1690.*

— Arbejdet ved de nye Kataloger fremmedes i det forløbne Aar paa sædvanlig Maade, og en Indberetning derom (for *Finansaaret* 1899—1900) indsendtes under 19de April 1900 til Ministeriet. Til den alfabetiske Seddelkatalog blev der af Cand. mag. C. T. Bartholin i *Finansaaret* Løb skrevet 4245 Sedler hørende til Afdelingerne: Grækenlands Geografi, Topografi, indre Forhold og Historie, almindelig Literærhistorie i 4to (Slutning), latinsk Literaturhistorie og Sprog samt (delvis) latinske Forfattere. Desuden er der af Bibliothekets eget Personale skrevet Sedler til Afdelingerne: Finsk-ugriske Sprog, græske Forfattere (Slutning), latinske Forfattere, nyere europæiske Sprog i Almindelighed, portugisisk, spansk og italiensk Literaturhistorie, Sprog og Literatur, samt noget af fransk og engelsk Literaturhistorie, Sprog og Literatur. — I Fagkatalogen indførtes i *Finansaarets* Løb af Cand. mag. Bartholin 6015 Titler. Ordningen af Fagkatalogen udførtes af Underbibliothekar, Dr. Fridericia, Dr. S. Larsen, Dr. D. Andersen og mig. De Afdelinger, der gjordes færdige, vare: 1) Fremmed Biografi i Almindelighed samt Specialafdelingerne A—C; 2) Tysklands almindelige Historie og Kirkehistorie; 3) Albanesisk, italiske og keltiske Sprog, Lithauisk, Lettisk, slaviske Sprog, Zigeunersprog, finsk-ugriske Sprog, nord- og østasiatiske Sprog; 4) Klassisk Filologi i Almindelighed og Begyndelsen af græsk Filologi i Særdeleshed.

— Ogsaa dette Aar medførte forskellige Forandringer i Bibliothekets Personalforhold. Ved Cand. mag. A. Krarups Ansættelse som Assistent paa Læsesalen i Eftermiddagstimerne (omtalt i forrige Aarsberetning) antog jeg Cand. mag. Victor C. N. Petersen til extraordinær Medhjælper fra 1ste September 1899 at regne, og da Assistent C. Lüttichau med Udgangen af September s. A. fratraadte sin Plads (omtalt samme Steds), udnævnte Konsistorium i Henhold til min Indstilling hidtilværende extraordinær Medhjælper, Cand. theol. Otto Ludvig Thune Jacobsen til Assistent ved Læsesalen i Eftermiddagstimerne fra 1ste Oktober af, medens jeg selv antog Cand. mag. Hans Henrik August Bertelsen til extraordinær Medhjælper, ligeledes fra 1ste Oktober 1899. Med Udgangen af Marts 1900 fratraadte

hidtilværende 3die Assistent ved Bibliotheket, Dr. phil. Aage Friis, sin Plads, der af Konsistorium blev besat med Assistent ved Læsesalen om Eftermiddagen, Alfred Krarup, medens hidtilværende extraordinære Medhjælper A. Halling i Henhold til min Indstilling af Konsistorium blev udnævnt til Assistent ved Læsesalen i Eftermiddagstimerne, fra 1ste April 1900 at regne. Samtidig antog jeg til extraordinær Medhjælper, Cand. mag. Balder V. A. Erichsen, ligeledes fra 1ste April 1900.

Af Helbredshensyn søgte og fik jeg selv Orlov af Ministeriet til en Rejse til Udlandet i Tiden fra 1ste April til 23de Juni 1900 (eller eventuelt endnu længere). Rejsen, som bekostedes af Carlsbergfonden, og som gik over Wien og Tyrol til Neapels Omegn og tilbage gennem Schweiz, varede dog kun fra 26de April til 15de Juni. Under min Fraværelse besørgedes mine Forretninger af Underbibliothekar Gjellerup.

2. Den botaniske Have i 1900.

(Professor, Dr. Eug. Warming.)

A. *Haven i snævrere Forstand (Gartner Th. Friedrichsen.)*

1. Frilandsanlægget. Ren- og Vedligeholdelsesarbejderne, ligesom den aarlige Reol- og Vintergravning af Kvarterer, Grupper og Busketter, samt Fornyse af Navnepinde ere udførte som sædvanlig. I Grupperne til de fleraarige Kors- og Læbeblomster samt til en Del af de mindre Familier er Jorden forbedret og Planterne omplantede. Paa Højen, der er beplantet med Thuja, er Jorden rensat for fleraarige Ugræsrodde, ligesom der paa Observatoriehøjen er fortsat med Rensningen af Jorden mellem en Del af Pinus; begge Steder ere tilsaaede med Græs. Plænen med Ulmus er omgravet og atter tilsaaet. I Kanten af Søen langs med Cornus- og hen til Corylusbuskettet er fortsat med Lægning af Faskiner og Planering af det tilstødende Busket og Plæne. Træværket paa den nordlige Veranda ved Portnerboligen blev fornyet, den sydlige blev repareret; begge Verandaer og Broen over Søen bleve malede. For at Søen ikke skulde overskride sine Bredder, maatte Dampumpen benyttes 144 Gange i 1139 Timer, hvorfor der særligt i dette Øjemed maatte fyres under Kjedlerne i 594 Timer. Alle Gange ere jævne og eftergrusede.

2. Vækthuset. Foruden de daglige Arbejder, der ere udførte som sædvanligt, har den store Reparation og Malingen af de fleste Vækthuse foraarsaget en vidtløftig Omflytning af Planterne fra et Hus til et andet, medens Arbejdet stod paa. De større Planter, der ikke kunde flyttes ud af Palmehuset, maatte flyttes efterhaanden som de stode Haandværkerne i Vejen.

Af større Planter ere 13 omplantede i Ballier. Til de mere fremtrædende Planter i Palmehuset anskaffedes 66 Navneplader af Porcellæn, da de tidligere af Zink viste sig uheldige. Paa Varmeapparatet ere alle Haner slæbne, Rør og Pakninger eftersete og fornyede, hvor det var nødvendigt. Fortætningspotten i Nr. 14 (H) er fornyet. Dampumpen er repareret og

2 af Drivremmene fornyede. Alle Luftgivningsapparater i Væxthusene ere reparerede. De tre Dampkjedler prøvedes og fandtes i Orden.

Alle Væxthusene med Undtagelse af Nr. 1 (E), Nr. 5 (D) og Akvariet, der bleve istandsatte forrige Aar, og Nr. 14 (H), Forsøgs- og Formeringshusene, hvilke det ikke lykkedes at faa istandsætte iaar, ere malede baade ud- og indvendig. Glastagene ere eftersete og istandsatte. Vinduerne vadskedes. (Til Eftersyn og Reparation af Glastagene anvendtes 356 Arbejdsdage, c. 50 Kister Glas, 1630 Pd. Kit og c. 80 Pd. Blyindfatning. Til at vadske Vinduerne anvendtes c. 150 Arbejdsdage).

Palmehuset. I Taget fornyedes Beklædningen paa 40 Spær, 28 Løsholter, 18 Krandsstykker og 25 Bræder med Snestoppere. 21 Vinduesrammer repareredes, og 4 Vinduer bleve forandrede for at kunne reparere Snesmeltningsrørene. Beklædningen paa 106 Spær blev fastskruet med Messingskruer i Stedet for de fortærede Jernskruer. Af Beklædningen paa de opretstaaende Jernstolper fornyedes 35 Side-, Over- eller Understykker. Døren til den ydre Omgang fornyedes, og 8 Vinduesrammer bleve reparerede. I Portpartiet paa Nordsiden fornyedes 2 Stolper, 1 Fodstykke, 3 Løsholter, 1 Flage og 1 stort Vindue; det øvrige blev repareret. I Skillerummene til Nr. 2 (C) og Nr. 4 (B) fornyedes begge Fodstykker, 21 Længde- og Tværpøste og 8 Flager; Døre og Vinduesrammer bleve reparerede. Hele Jernstellet til Baghylden blev fornyet og Skiferstenene tilpassede. I Væxthuset Nr. 2 (C) repareredes 8 Vinduesrammer, Lufthætten, alle Snestopperne og Stilladserne. Af Dækakkerne fornyedes 13. I Væxthuset Nr. 4 (B) fornyedes Beklædningen paa 13 Spær, 7 Løsholter og 2 Vinduesrammer. 19 Vinduesrammer, Lufthætten, Snestopperne og Stilladserne repareredes. Beklædningen paa 11 Spær blev fastskruet med Messingskruer i Stedet for de fortærede Jernskruer. Alle Ruderne i det underste Lag af de dobbelte Vinduer paa Taget bleve omlagte. I Skillerummet til Nr. 5 (D) fornyedes 1 Stolpe, 4 Tværløsholter, 1 Vindue; Fodstykket og Midtstyreplassen fornyedes til Dels, Døre og Vinduesrammer repareredes. Alle ud- og indvendige Render, tilligemed dem mellem de dobbelte Vinduer, alle Zinkstrimler, der dække over Samlingerne af Vinduerne paa Tagene af Væxthusene Nr. 2, Nr. 4 og Palmehuset ere reparerede og for en Del fornyede. I Væxthusene Nr. 7, 7 a, 8, 9, (F 1-2-3-4) fornyedes hele Dækbrættet foroven tilligemed de underliggende Klodse og 15 Dækakker; 15 Spær, 19 Vinduesrammer og Luftgivningsapparatet paa Vinduerne tilligemed alle Stilladser repareredes. I Nr. 7 a, 8 og 9 fornyedes begge Fodplankerne, i Nr. 8 indlagdes 1 nyt Spær og i Nr. 7 sattes et nyt Stillads. I Væxthusene Nr. 10, 11, 12 (G. 1-2-3) fornyedes hele Dækbrættet foroven med de underliggende Klodse tilligemed alle Dækakkerne; 11 Vinduesrammer, Luftgivningsapparatet paa Vinduerne og Stilladserne ere reparerede. I Væxthuset Nr. 13 (J) ere 4 Vinduer, Døre, Lufthætten og Stilladset reparerede, Dækbrættet foroven paa den østlige Side, samt alle Dækakker fornyede.

3. Bygningerne. Det aarlige Eftersyn paa Tag og Fag er udført som sædvanlig. Lynledningerne ere eftersete. Folkestuen, Portrummet til Palmehuset og Retiraderne bag Væxthusene ere hvidtede. Paa Portnerboligen, Museet, Laboratoriebygningen, Gartnerboligen og Medhjælperboligen

ere Vinduer og Døre malede udvendig, alle Kakkellovne eftersete og udmurede; 1 Kakkellovn fornyedes i Professorboligen; Verandaen i Gartnerboligen blev malet. Plankeværket omkring Gaarden, der var blæst om, blev rejst op og malet; Brolægningen i den Del, der var undermineret af Rotter, blev istandsat. 1 Røghætte blev sat paa den ene Skorsten. I Medhjælperboligen bleve 3 Værelser malede og Gulvene ferniserede.

4. Frø- og Plantebytning. Fra 55 botaniske Haver og 16 Privatmænd er modtaget 2282 Portioner Frø, hvoraf de, der kunde bestemmes efter Frøet, ere udsaaede under bestemt Navn. Af de øvrige ere 722 saaede under det modtagne Navn.

Der er modtaget 152 Arter levende Planter (deraf ere 44 Arter Naaletræer kjøbte) fra 24 private Gartnere og Havevenner. Blandt Giverne vare: Apotheker Baagøe (Nestved); Hr. Bojesen (Tandil); Medhjælper Bonfils; Frk. Mildred Bowles (England); Gartner Brandt (Ordrup); Gartner Dahlberg; Grosserer Erichsen; Ingeniør A. Friedrichsen (Para); Gartner O. Hansen (St. Croix); Lektor Carl Hansen; Gartner Hjorth (Hellerup); Fabrikant Jespersen (Java); Gartner Jørgensen; Gartner A. Lange (Berlin); Lærer Lærkesen (Bornholm); Direktør G. Løvegren (Haveselskabet i Gøteborg); Frk. Ellen Møller (Jylland); Gartner Pedersen (Chicago); Cand. mag. O. Paulsen (Pamir); Assistent Rasmussen; Gartner Ravens (Odense); Frk. Richter (Rhodesia); Professor Sargent (Nordamerika); Cand. mag. Schmidt (Siam); Frk. Skov (Ostindien); Gartner Stenberg; Dr. med. Stockfleth; Direktør Ulriksen (Alnarp); fra Sapporo Agricultural College (Japan) ved Professor Warming.

Fra Haven er afgivet 5416 Portioner Frø til 81 botaniske Haver, 16 Landbrugsskoler, Seminarier, Gartnere og Studerende. Af Planter er afgivet 300 Exemplarer og 22 Arter Stiklinger til 20 lærde Skoler, Gartnere og Havevenner. Til Folkemuseet i Lyngby er desuden afgivet en Del fleraarige Frilandsplanter, der vare tilovers fra Omplantningen.

Foruden til Universitetslærernes Forelæsninger og Examinere samt til den polytekniske og farmaceutiske Lærestals Botanikundervisning er der af afskaarne Planter til Undervisning afgivet 998 Portioner til 62 Skoler, 9 Manuduktører og Kursus. Til Skolelærerexaminerne ude i Landet ere 22 Portioner afgivne.

5. Personalet. Medhjælper A. Lange rejste i Udgangen af Marts til den botaniske Have i Berlin; i Stedet for antoges Havebrugskandidat S. Holm som yngste Medhjælper.

6. Forsøgshaven og Forsøgshuset have været benyttede af Stud. mag. Henning Petersen, Cand. mag. Ove Paulsen og Cand. mag. Raunkiær.

7. Adgangskort ere udstedte til 28 Manuduktører og Studerende, til Dels med Adgang til Væxthuse, Stenhøje og Mosen. Til Skoler er udstedt 10 Kort, foruden de Skoler, der kun besøge Haven enkelte Gange. Til at male i Haven og Væxthusene er udstedt 12 Kort. Af Betalingskort er solgt 2 til enkelt Person (Nr. 58, 59). Adgangskort til Haven ere af Bibliothekaren udstedt til: 16 Botanikere og Amatører, 27 Stud. mag., 131 Stud. med., 66 Stud. pharm., 7 Stud. polyt.; 34 Lærere og Manuduktører, 38 Lærerinder, 21 Seminarieelever, 11 Landbohøjskoleelever, 12 Privatister,

10 Haveelskere, 21 Lærerindeelever samt en Del af Kultusministeriets og Universitetets Embedsmænd.

8. Plantebestemmelsesarbejdet i 1900. I det forløbne Aar er der foretaget ca. 480 Plantebestemmelser ved Cand. mag. Raunkiær, dels af Planter fra Væxthusene, dels af Frilandsplanter. Dansk Kvarter er revideret tre Gange, Studiekvarteret og biologisk Kvarter to Gange; endvidere er Revision foretaget af et- og to-aarigt Kvarter samt desuden paa Friland: Rubiaceae, Malvaceae, Linaceae, Oxalidaceae, Aristolochiaceae, Lythraceae, Gramineae og Slægterne *Linaria* og *Silene*. Indsamling og Tørring af Planter til Haveherbariet er fortsat; ligeledes er, i Vintermaanederne, Registreringen af Planteafbildninger fortsat.

B. Museet. (Inspektør C. H. Ostenfeld.)

1. Udførte Bestemmelses- og Konservator-Arbejder.

a. Herbarierne.

Følgende Bestemmelsesarbejder ere udførte: Assistent Børgesen har revideret en Del af Lyngbyes færøiske Alger samtidig med Bestemmelsen af sine egne Samlinger fra Færøerne; Apothekbestyrer C. Jensen har bestemt en Del arktiske Mosser og Sognepræst J. Deichmann Branth arktiske Lichener; Cand. mag. H. Jónsson har fortsat Bestemmelsen af sine islandske Havalger; afdøde Museumsinspektør Kiærskou bestemte i Januar og Februar 1900 4 Familier af Rabens brasilianske Planter og paabegyndte Bestemmelsen af Compositæ; Museumsinspektør Ostenfeld har revideret Bestemmelserne af Dansk Herbariums Monokotyledoner fra Juncaceæ til Typhaceæ, endvidere bestemt 7 Smaaslægter af Schmidts Siamsamlinger, samt foretaget spredte Bestemmelser i det arktiske Herbarium; Cand. mag. Ove Paulsen har bestemt sine centralasiatiske Chenopodiaceer, Cand. mag. Morten Pedersen sine Karplanter fra Disco-Egnen og Cand. mag. Johs. Schmidt nogle islandske Cyanophyceer samt enkelte af sine Siamplanter. Endvidere have følgende udenlandske Botanikere foretaget eller revideret Bestemmelser i Museets Herbarier: Dr. Fedde i Breslau (Berberidaceæ); Konservator Foslie i Trondhjem (Corallinaceæ fra Island og Færøerne); Kandidat Rob. E. Fries i Upsala (Anonaceæ); Professor Janczewsky i Krakau (Ribes); Dr. Lindman i Stockholm (Cyclanthaceæ); Professor Radlkofer i München (Sapindaceæ); Professor Urban i Berlin (Guilandina). Hertil kommer, at af Schmidts store Siamsamlinger ere følgende Familier blevne bestemte af udenlandske Botanikere og derpaa indlemmede i Museets Samlinger: Pteridophyta (Professor Christ), Musci (Dr. Brotherus, Helsingfors), Cyperaceæ (Dr. Clarke, Kew), Corallinaceæ (Konservator Foslie, Trondhjem), Gramineæ (Professor Hackel, St. Pölten), Orchidaceæ og Apostasiaceæ (Professor Kränzlin, Gr. Lichterfelde C. Berlin), Trentepohlia (Professor Wildemann, Bruxelles).

Konservatorarbejder: 1) Dansk Herbarium fra Juncaceæ til Typhaceæ er bragt i endelig Orden, desuden er der foretaget spredte Interkalationer. 2) Arktisk Herbarium har faaet betydelige Forøgelsler, blandt andet er en større Samling fra Novaja Zemlia (Colonel Feilden) opklæbet og interkaleret,

endvidere flere Samlinger fra ældre Tid; Svampene ere blevne ordnede og en stor Mængde nyt Materiale interkaleret; Lichenerne er under fuldstændig Omordning af Professor Grønlund, og Alger og Mosser have modtaget en Del Interkalationer. 3) Generalherbariet: Interkalation af en stor Mængde Fanerogamer, især nordamerikanske og brasilianske; Polygalaceernes Ordning er afsluttet. I Mosherbariet er der interkaleret en stor Mængde Materiale, blandt andet Joh. Langes Mosherbarium og 1000 Exemplarer skænkede af Dr. Bryhn, samt et amerikansk Sphagnum-Exsiccatværk; den endelige Ordning og Revision af Herbariets Slægter er paabegyndt og naaet fra A. til Ditrichum. I Algeherbariet er Ordningen af Phæophyceæ afsluttet og af Chlorophyceæ paabegyndt. Endvidere ere Museets Dubletter alle ordnede, og der er lavet et Katalog over dem. 31 Familier eller Slægter ere gjorte færdige til Udlaan, og 16 udlaante og hjemkomne ere ordnede og interkalerede. Der er ialt opklæbet 10456 Ark med Planter.

b. Tørsamlingen.

Omordningen af hele Tørsamlingen er paabegyndt ved Kandidat O. Paulsen. Interkalation af en betydelig Mængde nyt Materiale blandt andet fra Siam.

c. Sprintsamlingen.

Interkalation af nyt Materiale, særlig det store Materiale svarende til Herbariematerialet fra Siam.

2. Benyttelse af Museets Samlinger.

Følgende udenlandske Botanikere have laant af Museets Samlinger: Dr. Arnoldi i Moskwa, Direktør Thiselton Dyer (Kew Gardens, London), Dr. Fedde i Breslau, Dr. Gilg i Berlin, Dr. Goethart i Leiden, Dr. Lindman i Stockholm, Professor Metz i Halle, Dr. Neuman i Ystad, Dr. Rydberg New-York og Professor Urban i Berlin. — Endvidere ere af Kandidat Paulsens centralasiatiske Samlinger 3 Familier udlaante til Dr. Clarke i Kew, Professor Gürke i Berlin og Professor Hackel i St. Pölten, og af Kandidat Schmidts Siamsamlinger 10 Familier udlaante til Professor Dammer i Berlin, Professor Engler i Berlin, Hr. Gomont i Paris, Professor Heim i Paris, Major Reinbold i Itzehoe, Professor Schiffner i Prag og Professor Warburg i Berlin. Af de til Professor Chodat udlaante amerikanske Malpighiaceæ — ialt 606 Expl. — ere kun 315 tilbagesendte, de øvrige (291) ødelagdes ved Brand 1899; ligeledes blev der ødelagt 160 Expl. af Polygalaceæ og 2 Expl. af Chailletia (Originalexpl. fra Didrichsen). Til ialt 8 indenlandske Botanikere har der ogsaa fundet Udlaan Sted. — Museet har havt Besøg af følgende Udlændinge: Dr. Luigi Buscalioni fra Rom, Dr. Smith Ely Jelliffe fra New-York, Dr. W. Arnoldi fra Moskwa, Fru Tekla Resvoll fra Norge, Professor Areschoug fra Lund, Dr. W. Saposhnikof fra Tomsk o. fl. Foruden af Direktøren og Havens og Museets Funktionærer har Museet i Aarets Løb havt c. 825 Studiebesøg af 10 Personer.

3. Udsending af Dubletter fra Museet.

Til Professor Radlkofer i München er afsendt 10 Sapindaceer, til Professor Gandoger, Villefranche, 547 Karplanter fra Island og dansk Vestindien, til Kandidat F. Børgesen c. 200 Havalger. Endvidere har Museet skænket lidt Spritmateriale af Mangroveplanter til Professor Areschoug i Lund.

4. Museets Forøgelser.

Museet har modtaget betydelige Forøgelser, af hvilke særlig kan nævnes: det hidtil bestemte Materiale af Kandidat Johs. Schmidts Siamsamlinger, ialt ca. 400 Exemplarer Herbarieplanter samt en stor Mængde Plantedele i Spiritus; afdøde Professor Joh. Langes store Herbarium fra det middelvarme Bælte, særlig Middelhavslandene, som erhvervedes ved Kjøb for 2000 Kr. 1050 Exemplarer af Mosser fra Dr. Bryhn, Hønefos (Norge); 85 Dubletter fra Münchener Museet; 86 Lichener fra Pastor Deichmann Branth og Dr. Arnold i München; 40 Arter islandske Rødalger fra Ingolf-Expeditionen (samlede af Inspektør Ostenfeld) og 66 Arter, samlede af Kandidat H. Jónsson; 35 Mosser fra Central Asien fra Kandidat Ove Paulsen; 110 danske Karplanter fra Kandidat Ove Paulsen og 52 fra Inspektør Ostenfeld; en større Samling tørrede Planter fra Ivigtut, samlede af Læge Lindhard samt 28 Glas med Plankton fra samme; en Del exotiske Frugter og Frø fra Kvindernes Frugtstilling, foræret ved Kommandørinde Gad; en Stamme af *Corypha australis* fra Etatsraadinde Lotze; nogle Frugter og Frø fra Museet i Berlin; det af Kandidat Kruuse samlede Materiale fra Østgrønland (den 1ste Amstrup-Expedition). Endvidere er der modtaget Gaver fra: Professor J. G. Agardh i Lund, Frk. Andersen, Cand. pharm. G. Bagger, Pastor Breitung (Ordrup), Stud. mag. Brusendorff, Assistent F. Børgesen, Kandidat O. Daviðson paa Island, Civilingeniør Hansen, Assistent Jacob Hartz, Premierlieutenant Hermansen, Stud. mag. Hutzen-Pedersen, Kandidat H. Jónsson, Godsejer Lavaetz, Dr. Lindman i Stockholm, Kandidat M. Lorentzen, Kandidat Chr. Lundbye, Stud. art. S. H. Mygind, Dr. Hjalmar Møller i Lund, Inspektør Ostenfeld, Kandidat Ove Paulsen, Dr. V. A. Poulsen, Stud. mag. M. L. Mortensen, Kandidat Raunkiær, Dr. Kolderup Rosenvinge, Dr. E. Rostrup, Docent Rützou, Kandidat Johs. Schmidt, Frk. K. Schow, Professor Warming, Kandidat Willing.

Af Exsiccatsamlinger er fra det k. k. naturhistoriske Hofmuseum i Wien modtaget »Kryptogamæ exsiccata«, Cent. V.—VI.; endvidere er modtaget Koehnes Herbarium dendrologicum, N. 201—335. Kjøbt er Kneucker, *Carices exsiccatae* Lief. 6—7, *Cyperaceæ et Juncaceæ exsiccatae*, Lief. 1, og *Gramineæ exsiccatae*, Lief. 1—2, samt Collins, Holden & Setchell: *Phycotheca Boreali-Americana*, Fasc. XIII—XV.

Haandbibliotheket er blevet forøget med: Engler & Prantl: *Die natürlichen Pflanzenfamilien*, Lief. 193—206; Rabenhorst, *Kryptogamenflora* Lief. 71—74; Engler: *Das Pflanzenreich*, Lief. 1—3, samt J. P. Trap: *Danmark*, 2den Udgave 1879 og *Slesvig* 1864; endvidere nogle mindre Bøger.

5. *Museets Personale.*

Den 18de Marts 1900 døde Museumsinspektør H. Kiærskou efter kun faa Dages Sygeleje. I snart firti Aar havde han med stor Interesse og Ordenssans varetaget sin Gjerning ved Museet, der skylder ham meget. Den saaledes ledigblevne Plads besatte Konsistorium den 30te April med Cand. mag. C. H. Ostenfeld fra 1ste November. I Tiden fra Inspektør Kiærskous Død og til 1ste November fungerede Assistent F. Børgesen som Inspektør og Cand. mag. Ove Paulsen som Assistent samt Cand. mag. Morten Pedersen som anden Medhjælper. Ved Inspektør Ostenfelds Tiltrædelse blev Kandidat Poulsen ansat i dennes tidligere Plads som Medhjælper, medens Kandidat Børgesen igjen overtog sin Plads som Assistent.

C. *Bibliotheket. (Bibliothekar F. Børgesen.)*

Bibliotheket har været aabent i 127 Dage. Læsestuen har været besøgt af 896 Personer, og Udlaan har fundet Sted til 756 Personer, som laante 1401 Værker i 1683 Bind. Desuden har Bibliotheket daglig været benyttet af Museets og Havens Funktionærer samt til Brug ved Forelæsninger.

Bibliotheket har modtaget 92 Tidsskrifter, hvoraf 27 ere Gaver, og 290 Værker (med Fortsættelser), hvoraf 98 ere Gaver. Giverne vare: Universitetet, Videnskabernes Selskab, Landhusholdningsselskabet, Kommissionerne for Danmarks geologiske Undersøgelse og for Grønlands Undersøgelse, Meteorologisk Institut, Carlsberg-Laboratoriets Bestyrelse, Botanisk Forening, Naturhistorisk Forening, Biologisk Selskab, Redaktionerne af Gartnertidende og af Ugeskrift for Landmænd, den kejs. botaniske Have i St. Petersborg, Akademie der Wissenschaften i München, British Museum i London, U. S. Department of Agriculture, Museo nacional i Montevideo, Gray Herbarium Haward University, Museo de historia natural de Valparaiso, Direktøren for den botaniske Have paa Jamaica (W. Fawcett), Dr. W. Arnoldi (Moskwa), Hr. J. C. Bay, Fru Alma Bock, Dr. N. Bryhn (Norge), Bibliothekar F. Børgesen, Hr. Th. Holm (Brookland ved Washington), Cand. mag. Hj. Jensen, Lektor W. Johannsen, Cand. mag. Helgi Jónsson, Justitsraad Juel, Fru Kiærskou, Hr. L. Legré (Marseille), Cand. mag. A. Mentz, Professor F. Niedenzu (Braunsberg), Inspektør Ostenfeld, Dr. O. G. Petersen, Hr. Johannes Rafn, Dr. F. Kölpin Ravn, Dr. E. Rostrup, Forstkandidat G. F. L. Sarauw, Cand. mag. Johs. Schmidt, Admiral Wandel, Professor Warming, Cand. mag. Fr. Weis. 182 Bøger ere indbundne eller stift hæftede, 120 i Kartonomslog.

Portrætsamlingen er bleven forøget med 22 Billeder af hvilke 12 ere skænkede af Professor Wittrock (Stockholm), Botaniska sällskapet (Stockholm), Frk. A. Rostrup, Professor Warming og Inspektør E. Østrup.

Katalogskrivningsarbejderne fortsattes i Begyndelsen af Aaret af Museumsinspektør Kiærskou. Efter dennes Død overtog Cand. mag. Morten Pedersen Arbejdet i Maj Maaned. Der er skrevet Lister til Kvartanter og Folianter indenfor Kategorien *Miscellanea botanica descripta*, til Pathologi og Teratologi, Palæontologi og begyndt paa Seddelskrivning til Plantegeografi. Af denne Gruppe ere de specielle plantegeografiske Skrifter ud-

tagne og interkalerede mellem Floraerne. Det systematiske Katalog er gjort færdigt og alle Bøgerne reviderede indenfor Amerika (der var paabegyndt af Dr. Rosenvinge), Asien, Australien, arktiske Lande og af Europa: Balkanhalvøen, Danmark, England, Frankrig, Holland og Belgien, Italien, Rusland og Finland og Skandinavien. Endelig er der skrevet Sedler til det systematiske Katalog for Systematik og Nomenklatur, Systemer, samt paabegyndt Katalogiseringen af prælinnéanske Skrifter.

Samlingen af fotografiske Vegetationsbilleder er bleven forøget ved Kjøb og ved Gaver fra Bibliothekar Børgesen, Docent Rützou, Professor Ussing, Læge Lindhardt (Grønland), Professor C. V. Prytz, Professor Warming o. a.

Bibliothekets Personale. Da Dr. Kolderup Rosenvinge af Mangel paa Tid ønskede at fratræde Stillingen som Bibliothekar, overtog Cand. mag. F. Børgesen denne ifølge Konsistoriums Udnævnelse af 12te Maj 1900. Han tiltraadte 1ste August.

D. Benyttelse af Museets og Laboratoriets Lokaler.

Herom gjælder i Almindelighed det samme som ifjor. Laboratoriets Lokaler have været benyttede af Dr. V. A. Poulsen, Cand. mag. Mentz, Docent Dr. Rosenvinge, der har faaet et Værelse til Arbejdslokale, Cand. mag. Ostenfeld, Fru Tekla Resvoll fra Norge, Dr. W. Arnoldi fra Moskwa, og nogle yngre Studerende. Farmaceutisk Læreanstalt har benyttet Lokalerne til skriftlige Øvelser og til Examina foruden som ellers til Undervisning.

Den botaniske Tegneundervisning benyttedes i 1ste Halvaar af 2 og i 2det Halvaar af 4 Studerende.

E. Videnskabelige Publikationer.

De af Cand. mag. Johs. Schmidt fra Siam hjembragte Samlinger ere under Bearbejdelse, og Publikationen er under Titelen: »Flora of Koh Chang« paabegyndt i Botanisk Tidsskrift (I. 1. Introduction; 2. Orchideæ; Apocynaceæ). I Botanisk Tidsskrift har endvidere Dr. Kolderup Rosenvinge publiceret: Note sur une Floridée aérienne (*Rhodochorton islandicum nova sp.*), Cand. mag. F. Børgesen: A contribution to the knowledge of the marine Alga vegetation on the coasts of the Danish West-Indian Islands.

F. Anden videnskabelig Virksomhed, knyttet til Haven og dens Funktionærer.

Biologisk Kursus for naturhistoriske Studerende. Der afholdtes i Sommeren 1900 to zoologisk-botaniske Kursus i Middelfart under Ledelse af Dr. Kolderup Rosenvinge og Dr. Th. Mortensen. Det første, med 4 Deltagere (Studd. mag. Brusendorff, Ferdinand, Hørring og Henning E. Petersen), varede fra den 25de Juni—14de Juli; det andet, med 6 Deltagere (Studd. mag. Andersen, Hutzen-Pedersen, H. V. C. Nielsen, L. Sørensen, Vedel og With) varede fra den 16de Juli—4de August.

Flora Danica. Under 30te Juni 1899 tillod Ministeriet, at Cand. mag. C. Raunkiær, ifølge Professor Warmings Indstilling, overtog det ved Professor Langes Død ledigblevne Arbejde med Opbevaring af og Tilsyn med Kobberpladerne til »Flora Danica« samt Udførelsen af nye Bestillinger paa Aftryk af Værket. Under 23de April 1900 meddelte det yderligere, at det ikke havde set sig i Stand til at skaffe ham noget Honorar ud over de Procenter af Salgsværdien, som ogsaa Professor Lange havde oppebaaret. Kobberpladerne til Værket have siden Kristiansborg Slots Brand været opbevarede i Botanisk Museum.

3. Det zoologiske Museum i 1900.

Første Afdeling.

(Professor, Dr. Hector Jungersen.)

I. Bestyreren har: 1. bestemt de indkomne Samlinger af Batrachier og 2. gennemgaaet og bestemt største Delen af den Lundske palæontologiske Samling af hulefundne Batrachier fra Brasilien, som hidtil havde henstaaet urørt.

Viceinspektør Winge har: 1. bestemt de indkomne Samlinger af Pattedyr, Fugle og Krybdyr (med Undtagelse af Slanger) fra Pamir, Siam o. s. v. og store Samlinger af jordfundne Knogler fra Danmark, indsendte af Nationalmuseet og Museet paa Koldinghus, især fra Stenalderens-Fundene i Maglemose og Kolding Fjord; 2. ført Afdelingens Dagbøger; 3. foretaget Omflytningerne i Værelserne Nr. 35, 36, 37 og 16, hvorved en Del af den Lausenske Samling af jordfundne Pattedyr, der hidtil af Mangel paa Plads maatte henligge, nu er opstillet, og hvorved de opstillede Samlinger af danske Pattedyr, nulevende og jordfundne, ere forenede, omordnede og forøgede; 4. fortsat Gjennemgangen af Jap. Steenstrups Samlinger af (hidtil ubestemte) Knogler fra Stenalderens Kjøkkenmøddinger. Offentliggjort er: Aarsberetningen om danske Fugle i 1899, i Vidensk. Medd. Naturhist. Forening for 1900, og Afsnittene om Hvirveldyr i et Arbejde om Affaldsdynger fra Stenalderen i Danmark.

Cand. mag. Ad. Jensen har: 1. bestemt de indkomne Samlinger af Fiske og Slanger; 2. sorteret det af Dr. Mortensen fra Siam hjembragte, meget betydelige Materiale af Fiske; 3. revideret (mest udenfor Museums-tiden) Museets Samling af Lycoder; 4. paabegyndt en Revision af den grønlandske Fiskesamling med Henblik paa Udgivelsen af Fiskene til »Fauna groenlandica.« Udgivet er en lille Afhandling om det Museet tilhørende Exemplar af *Ophiopsiseps nasutus* du Boc. (Vidensk. Medd. Naturhist. Forening 1900).

II. Af større Indsamlinger er modtaget: Hvirveldyr indsamlede af Cand. mag. Ove Paulsen paa Premierlieutenant Olufsens Rejse til Pamir: 17 Padder af 2 Arter, 14 Krybdyr af 10 Arter, 16 Fugle af 13 Arter, 34 Pattedyr af 17 Arter; blandt Krybdyr og Pattedyr fandtes enkelte, der vare nye for Museet, og flere, der af andre Grunde vare værdifulde. En Samling danske Fiske, tilvejebragt af Dr. phil. C. G. Johs. Petersen, 33 Arter

i mange Exemplarer. Hvirveldyr indsamlede af Dr. phil. Th. Mortensen paa hans Rejse til Siam: 36 Padder (desuden 4 Glas med mange Haletudser) af 10 Arter, 63 Krybdyr af 27 Arter, 74 Fugle af 49 Arter, 25 Pattedyr af 8 Arter; Fuglene ere alle i Spiritus, hvad der gjør Samlingen særlig værdifuld. Fugle og Pattedyr indsamlede i Øst-Grønland paa Premierlieutenant Amdrups Rejse i Sommeren 1900, varetagne af Stud. mag. S. Jensen: 3 Arter Fugle, 9 Arter Pattedyr, ialt 58 Numre; særlig maa nævnes større Rækker af *Myodes torquatus* og *Ovibos moschatus* og 4 *Mustela erminea*, en Art Museet ikke tidligere havde fra Grønland. Fra Cand. mag. A. C. Johansen og Distriktslæge Thorsteinn Jónsson en betydelig Samling islandske Fiske. Fra Zoologisk Have følgende Dyr, døde i Haven: 29 Pattedyr: *Ateles melanochir*, *Hystrix hodgsonii*, *Viverra genetta*, *Cercopithecus patas*, *Didelphys virginiana*, *Felis viverrina*, *Macropus robustus*, *Macacus niger*, *Felis chaus*, *Gazella dorcas*, 2 Stkr.; *Cercopithecus callitrichus*, 4 Stkr., *Cervulus muntjac*, Han og Hun, *Ateles ater*, 2 Stkr., *Hylobates leuciscus*, *Lemur catta*, *Galictis vittata*, *Felis pardalis*, *Crossarchus fasciatus*, *Cercopithecus petaurista*, *Pithecus satyrus*, *Felis leo pull.*, *Canis virginianus*; 7 Fugle: *Plotus aninga*, *Leptoptilus javanicus*, *Nestor notabilis*, *Carpophaga bicolor*, 2 Stkr., *Acridotheres tristis*, *Grus paradisea*; 6 Krybdyr: *Chrysemys ornata*, 2 Stkr., *Varanus varius*, *Coluber oxycephalus*, *Eumeces algeriensis*, *Psammosaurus griseus*. En stor Mængde Knogler fra Stenalders-Fundet i Maglemose ved Mullerup, Slagelse, skænkede af Nationalmuseet; Fundet var især mærkeligt ved at indeholde mange Levninger af Elsdyr og Uroxe; blandt de fundne Fugle fortjener Sortspetten at fremhæves. Af de Fugle, der ere indsendte som faldne ved de danske Fyr, ere 57 benyttede paa Museet.

Hs. Majestæt Kejser Nikolaj II. af Rusland har skænket en *Otaria ursina* og en *Enhydris lutris*, begge udstoppede, en særdeles velkommen og meget kostbar Gave.

Gaver ere desuden modtagne fra: Cand. mag. Stefánsson (en *Scomber scombrus* fra Øfjord), Hr. v. Platen-Hallermund (en Rede af *Furnarius rufus*), Stud. mag. R. Hørring (en *Agaporius cana*, en Sule fra Island og nogle danske Fugle), Hr. Hauschild (61 Fiske, Padder, Krybdyr, Fugle og Pattedyr, mest fra Victoria i Australien, flere af dem sjældne), Lærer L. P. Poulsen (en mosefunden Tand af Ulv), Professor Jungersen (Bækken af *Canis lagopus* fra Jan Mayen og Unger af *Erinaceus europæus*), Oberstinde Thestrup (21 Fugle døde i Bur), Hr. F. Tønnesen (en *Coryphæoides rupestris* fra Skagen), Strandfoged Christophersen (samme Art fra Maarup), Fiskerikonsulent Feddersen (nogle sjældnere danske Fiske), Konservator Scheel (en *Mustela erminea*, to Unger af *Arvicola amphibius*), Museet paa Koldinghus (jordfundne Knogler af *Cervus dama* fra Ejstrup og et lille Udvalg af de mange Knogler, der i 1899 vare opmudrede i Kolding Fjord), Inspektør Valentiner (Unger af *Martes foina* og *Lutra vulgaris*, en udstoppet *Mustela erminea* i Overgangsdragt o. a.); Dyrslæge Roar Christensen (2 Unger af *Mus rattus*, komne fra Italien, fundne døde i Vandløse), Kandidat Schlick (12 *Vesperugo pipistrellus* fra Tranekjær), Cand. mag. H. Winge (nogle jordfundne Pattedyr fra Knogle-Laget i Øxnebjerg Sandgrav V. for Nyborg, blandt dem *Mustela putorius*), Santiago Roth (nogle Afstøbninger

af Pattedyr-Kjæber fra »Pyrotherium-Formationen«, Oberstinde Volqvartz (4 Fugle, døde i Bur), Landbrugskandidat C. Benthin (en *Falco tinnunculus* og en sort og en graa Muldvarp), Stud. mag. Hutzen-Pedersen (en Rede af *Emberiza nivalis* fra Island), Distriktslæge Thorsteinn Jónsson (6 Fiske og et Foster af *Phocæna communis* fra Vestmannø), Hr. Martin Nielsen (2 Krybdyr og 18 Fugle fra Tongah ved Malakka), Lærer A. Johansen (Hesteknogler fra Skjern Aa), Etatsraad J. Collin (en *Tarentola mauritanica* fra Capri og et Foster af *Raja clavata*), Gaardejer H. Brink (et Kuld Æg af *Porzana maruetta*), Adjunkt Tryde (en *Zoarcés viviparus*, ensfarvet gulrød), Hr. R. Schnitger (4 Papegøjer, døde i Bur), Hr. Chr. Stau (en *Callionymus lyra*), Kaptain J. Mohr (en udstoppet *Diomedea melanophrys* fra Færøerne 1900, en *Phalaropus fulicarius* og en *Puffinus fuliginosus*), Kandidat K. Andersen (*Diomedea melanophrys* fra Færøerne 1894), Pastor Lange (nogle Horn af *Cervus elaphus* fra Hinge Sø), Cand. mag. Ad. Jensen (nogle Fiske, Æg af *Bdellostoma*), Dr. R. Traquair (*Palæospondylus gunni*), Dr. Kirkland, gennem Museets 2den Afdeling (nogle nordamerikanske Krybdyr, Padder og Fiske), Lærer K. Kristensen (to *Mus minutus* fra Uldum), Distriktslæge Jørgensen (et vanskabt Hoved af et Lam og en Del Fiske fra Færøerne), Kolonibestyrer R. Müller og Expeditør S. Müller (nogle udstoppede færøske Fugle, en større Samling Fuglææg og Optegnelser om Færøernes Fugle, alt efterladt af afdøde Sysselmand H. C. Müller; desuden nogle færøske Fiske), Kolonibestyrer Baumann (en hvid *Phoca foetida* fra Frederikshaab), Grosserer O. Ph. Heyman (to vanskabte Hønsæg), Konservator Løvendal (Unger af *Bufo viridis*), Lærer J. Fr. Jensen (en *Vesperugo serotinus* fra Odense), Fabrikant Jensen (en *Buteo vulgaris*), Hr. M. Munck (en *Labrax lupus* fra Lille Belt), Hr. K. Hammer (en *Sturnus vulgaris*, hvidlig Afændring), Hr. C. E. Warming (en *Labrax lupus* fra Kolding Fjord), Dr. Arctander (en *Nucifraga caryocatactes*), Cand. mag. Sæmundsson (en *Carelophus ascanii* fra Vestmannø), Frk. Dohlmann (en *Botaurus stellaris* fra Hvidkilde), Cand. pharm. Faber (en *Nucifraga caryocatactes*), Cand. mag. A. C. Johansen (nogle Knogler af *Mus sylvaticus* fra Island og Hovedskal af *Mus decumanus* fra Færøerne), Skolebestyrer Jørgensen (en *Raniceps raninus* fra Thurø), Dr. N. T. Krabbe (Unger af *Anguis fragilis* fra Norge), Kandidat Ette (Hoveder af *Cystophora cristata* o. a.), Nationalmuseet (nogle mindre Fund af Knogler fra forhistorisk Tid), Kaptain Suenson (en Samling chinesiske Fiske).

Ved Bytte og Kjøb er tilkommet: nogle Fiske og Krybdyr og en *Mus exulans* fra Ny Zeeland, en jordfunden Pande af en *Ged*, en *Hyrax capensis*, en vanskabt *Rhombus maximus*, en Hovedskal af *Felis catus* med veludviklet p 2 i hver Side i Underkæben, en Hovedskal af *Mustela putorius* var. *alba* fra Frederiksberg, en *Phycis blennioides* fra Skagen, Skind af *Clytoceyx rex*, Skelet og Skind af *Notoryctes typhlops*, *Hapalotis mitchellii* i Spiritus, 10 sjældne Pattedyr tilbyttede fra British Museum, blandt dem *Typhlomys cinereus*, to Slanger fra Congo, en Underkæbe af *Titanotherium proutii*, en Hovedskal og nogle Fodknogler af *Oreodon*, alt fra Nebraska, et Skelet af et Foster af *Phoca groenlandica*, 19 sjældnere Fiske, mest fra det nordligste Stille Hav, en *Mustela erminea*, to mose-

fundne Krøndyrtakker, en jordfunden Hovedskal af en Hund med overtallig Tand, en Fiske-Forstening fra Ertebølle, en sort Hugorm fra Møen, en Conger vulgaris, 5 sjældne Fugle og 4 Pattedyr fra Borneo, et jordfunden Skulderblad af Balæna mysticetus fra Vodskov Kjær ved Nørre Sundby, 3 danske Fugle, en Hovedskal af Raadyr med overtallige Tænder, en mosefunden Hovedskal af Vildsvin, nogle Fiske fra Saigon.

III. Opstillet er: I Pattedyr Samlingen: 14 udstoppede, blandt dem Mesoplodon bidens fra Klitmøller; 29 i Spiritus; 2 Skeletter; i den palæontologiske Afdeling Dele af Titanotherium og Oreodon og desuden en Mængde Skelet-Dele af Megatheriider, Glyptodontider og Toxodontider, fra Plata-Landene, i sin Tid skænkede af Dr. V. Lausen; i den danske forhistoriske Samling en Del mosefundne Hovedskaller eller Pander af Krøndyr og Uroxe, en Mængde Knogler af vilde Pattedyr fra Stenalderens Kjøkkenmøddinger og fra andre forhistoriske Aflejringer, ligeledes en Mængde Knogler af Husdyr fra Stenalder, Jernalder og Middelalder. I Fuglesamlingen: 15 udstoppede; 2 i Spiritus; 2 Reder. Af Krybdyr: 22 Numre i Spiritus og 3 Skeletter. Af Fiske: 26 Numre i Spiritus og et Skelet.

IV. Paa Museets Aabningsdage har det været besøgt af 49531 Mennesker. Af Adgangskort til Studerende, Lærere og Kunstnere er udstedt 50. Afdelingens Samlinger have desuden været benyttede af to Udlændinge, Dr. Suschkin og Professor Leche.

Anden Afdeling.

Den om denne Afdeling af Museumsinspektør Levinsen afgivne Beretning findes under de Moltkeske Afdelinger.

Tredie Afdeling.

(Museumsinspektør, Dr. Meinert.)

Den for Afdelingen vigtigste Begivenhed er, at den Westermanske Insektsamling fra Aarets Begyndelse blev forenet med samme, idet Konsistorium ved Skrivelse af 20de September 1899 meddelte Museumsraadet, at »den Bernt Wilhelm Westermanske Samling« fra 1ste Januar 1900 skulde overgaa fra at være en urørlig Samling under Museumsraadets Tilsyn til at forenes med 3die Afdeling og dennes Samlinger. Den gamle Grosserer og Sukkerrafinadør B. W. Westermann døde i Aaret 1868, og ved Skrivelse af 27de Juni s. A. tilbød Sønnen, Partikulier William M. Westermann Universitetet Faderens store, berømte Samling som Gave, idet han dog tillige stillede forskjellige Betingelser for Overtagelsen af den. Betingelserne vare ret strænge, og selv efterat de vare modererede som Følge af lange Underhandlinger, maatte Universitetets zoologiske Museum ved Modtagelsen gaa ind paa, at samme Samling skulde holdes som en for sig bestaaende, i eget Lokale opstillet, urørlig Samling under Tilsyn af Museumsraadet, og det bestemtes tillige, at først ved Hundredaarets Udløb kunde der tages en anden og endelig Bestemmelse om Forholdet til Museets andre Insekt-

samlinger. Da denne Termin nærmede sig, henvendte nuværende Bestyrer af disse Samlinger 3: 3die Afdeling, sig til Ministeriet for at faa de nys omtalte, for den fulde Gavn af den Westermanske Samling saa højst indskrænkende Baand løste. Ved Ministeriets Hjælp lykkedes det ogsaa at faa den eneste Arving af Grosserer Westermann, Frøken Emely Westermann i London, til at give sit Samtykke til, at Bedstefaderens Samling overlodes Universitetet til fri Sammenslutning med Zoologisk Museums 3die Afdelings andre Samlinger, kun med den Betingelse, at hvert Stykke af Westermanns Samling mærkedes som stammende herfra, og at der dannedes en Udstillingssamling for det store Publikum, ligeledes mærket med Westermanns Navn. Dog til Sammenslutning og til Udstillingssamlingen fordredes meget Arbejde og adskillig Skabsrum, og da en Henvendelse samme Aar til Bevillingsmyndighederne ikke naaedes gennemført, skaffede Konsistorium Penge til den foreløbige Anskaffelse af et Skab, navnlig til Udstillingssamlingen, som da ogsaa gennemførtes i Aarets Løb, se nedenfor. Om Betydningen af den Westermanske Samling og altsaa om dens Værdi som en Forøgelse af vore gamle Samlinger, turde anføres følgende Ytringer om den, dengang den 1868 var under Forhandling. I en Skrivelse af 22de September 1868 anfører Etatsraad Steenstrup, Museumsraadets daværende Formand, følgende Ytring af hans Kollega, den daværende Bestyrer af 3die Afdeling, Professor Schiødte: »Samlingen af Biller er omtrent en Trediedel større end Museets, og dettes Samling af Sommerfugle er endog en Ubedydelighed i Sammenligning med den Westermanske, der er en af de største og ganske sikkert den pragtfuldeste, som eksisterer [dengang i alt Fald] . . . »der er hele Rækker af paalidelige og rigtige Bestemmelser hidrørende fra de Specialkyndige, som have benyttet Samlingen til Monografier«. Samlingen fylder et helt, tofags Værelse paa Museet og bestaar foruden af 10 enkelte og 7 dobbelte Skabe af et stort, firefags Skab midt paa Gulvet.

I. Insekterne.

A. Generalsamlingen. 1) Sammenstillingen, Revisionen og Opstillingen af Billefamilien Chrysomelidæ er paabegyndt (10 Kasser — Løvendal). 2) Udstillingssamlingen af de Westermanske Insekter er udtaget, præpareret og opstillet, ialt 21 Kasser, deraf 10 med Biller, 2 med Græshopper etc., 1 med Hvøpse, 2 med Tæger og Cicader og 7 med Sommerfugle.

B. Den danske Samling. 1) Bearbejdelsen af Braconiderne er afsluttet og 5 Slægter opstillede i 2 Kasser. 2) Galhvepsene ere bearbejdede og opstillede, 16 Slægter i 4 Kasser. 3) Bladhvøpse-Slægten *Nematus*' Bearbejdelse er paabegyndt (alt af Schlick). 4) De danske Vandkjær, Hydrophilidæ, ere forøgede reviderede og opstillede (37 Arter i 5 Kasser — Løvendal).

II. Krebsdyrene.

Generalsamlingen. 1) Fortsat Bearbejdelsen af Decapoderne, der hidrørelses fra »Ingolf«, dels fra talrige andre Kilder, og som ere tagne ved Grønland, Island og Færøerne. 2) Fuldent er Udsorteringen af Dr. Th. Mor-

tensens Materiale fra Færøerne. 3) Udsorteret er en smuk Samling af Crustaceer fra østasiatiske Farvande og givne af Kaptain Suenson. 4) Om-trent siden Midten af Juni har Tiden været optaget af Udsorteringen af det af Dr. Th. Mortensen hjembragte meget store Materiale af Krebsdyr fra Siam; Arbejdet er endnu ikke afsluttet (alt af Dr. H. J. Hansen).

Af *Gaver og Forøgelser* fremhæves: 1) Kaptain Suenson har givet en stor Samling Krebsdyr, nemlig 12 Cylinderglas og 33 Tuber med Decapoder, 3 Cylinderglas og 37 Tuber med Isopoder, Gammarider i talrige Arter og Hundreder af Individuer, Cirripeder, Mysider og Nebalia, fra Østkysten af Asien (fra Formosa til Korea). 2) Hr. Particulier Hauschild har fortsat med sin fra de foregaaende Aar vel kjendte Liberalitet mod Museet og dels givet dette et større Antal store og smukke Biller, særlig fra Borneo, naar de ved Bestemmelsen af hans egne Insekter viste sig at være nye for Museet, dels skænket en smuk Samling Arachnider og Billelarver fra Victoria i Australien; særlig vil kunne fremhæves den højst interessante og sjældne Crustace Phreatoricus sp. 2 ♂ og 2 ♀ fra Victoria, og en stor Coccide, Brachyscelis sammesteds fra, taget i Galler paa en Eucalyptus, henved en Snes Stykker. 3) Dr. Mortensen har givet en stor Del Krebsdyr fra Limfjorden, særlig af Slægterne Palæmon og Palæmonetes. 4) Cand. mag. Johansen har afgivet fra et Togt med »Diana« til Island 27 større og mindre Glas samt 54 Tuber med Krebsdyr og 2 Glas (med Haveadderkopper. 5) Distriktslæge Jørgensen i Trangisvaag paa Færøerne har givet 10 Glas med Krebsdyr dér fra Øerne. 6) v. Platen Hallermund har givet en stor Samling Biller fra Andeshjergene i Patagonien, af hvilke særlig maa fremhæves en stor, smuk og meget sjælden Træbuk i stort Antal. 7) Premierlieutenant Hansen har skænket forskellige store Græshopper fra Buenos Ayres. 8) Skibsexpeditør Müller i Thorshavn paa Færøerne har nedsendt nogle Ægaer og Lithodes og en stor smuk Mæra. 9) Berliner Museet har i Bytte for nogle Haveadderkopper givet en større Samling bestemte Bille-Arter (57 Arter i 99 Exemplarer) fra Tysk-Afrika. 10) Dr. Schäffer i Hamborg har i Bytte for nogle grønlandske Springhaler, Podurider, givet den højst interessante, store Poduride, Tetradontophora gigas. 11) Professor Colman i Dundee har givet 3 interessante, store isopode Krebsdyr, 1 Rocinela og 2 Serolis-Arter. 12) Professor Aurivillius i Stockholm har returneret de til ham til Bearbejdelse overladte, af Inspektør i Venezuela i 1891 indsamlede Træbukke (77 Arter, deraf 17 beskrevne som nye og en ny Slægt). 13) Professor D'Arcy W. Thomson har givet 7 smukke Crustaceer, deriblandt en meget stor Tanais. 14) Gartner Schmidt ved Kjøbenhavn har foræret Museet en Række af en stor Græshoppe, Diastrammena marmorata, som i de senere Aar har udbredt sig og vist sig skadelig i vore Drivhuse. 15) Cand. pharm. Klöcker har givet nogle Stykker af »Snemyggen«, Chionearanoides, ny for Museet. 16) Inspektør har afgivet en betydelig Mængde Vandkalvelarver, som af ham ere indsamlede i Aarets Løb. 17) Mindre Gaver skylder Museet D'Hrr. Brölemann i Paris, Lærer Kristensen i Hesselballe, Kandidat Schlick og Stud. mag. R. Hutzen-Pedersen. Museet har afgivet til Professor O. M. Reuter i Helsingfors nogle grønlandske Tæger, til Konservator Sparre-Schneider i Tromsø en Del nordiske Krebs-

dyr, til Professor Möbius i Berlin den danske Havedderkop, *Nymphon gracile*. Til Bearbejdelse er der sendt Hr. Colman i Dundee 65 *Tuber* med *Cumaceer* fra Siam og til Professor Paul Mayr i Napoli 16 *Tuber* med *Caprellae*.

I Aarets Løb er udkommet »Verzeichniss der von Dr. F. Meinert im Jahre 1891 in Venezuela gesammelten Cerambyciden (Træbukke). Von Chr. Aurivillius. Öfvers. Kgl. Vet. Akad. Förh., jfr. den foregaaende Liste Nr. 12.

De Moltkeske Afdelinger.

Studie- og Undervisningssamlingen.

(Professor, Dr. Hector Jungersen.)

Forelæsningerne over almindelig Zoologi for de lægevidenskabelige og yngre naturhistoriske Studerende holdtes af Bestyreren, der i Foraarshalvaaret læste over Hvirveldyrene og i Kollokvier gennemgik Insekter og Mollusker; i Efteraarshalvaaret læstes over Protozoer, Grundtræk af Metazoernes Forplantning og Udvikling m. m., Coelenterater, Echinodermer, Platoder, Nematoder og Annulater (over 130 Tilhørere), medens der i Kollokvier blev gennemgaaet Pattedyrene (c. 70 Deltagere). For videregaaende naturhistoriske Studerende har Bestyreren i begge Halvaar afholdt et praktisk-zoologisk Kursus (med 11 Deltagere) 2 Gange ugentlig i 2 sammenhængende Timer; paa dette Kursus blev følgende Typer gennemgaaede: i Foraarshalvaaret: *Gadus morrhua*, *Clupea harengus*, *Petromyzon planeri* og dens Larveform *Ammocoetes branchialis*, *Myxine glutinosa*, *Rana platyrhinus*, *Bufo vulgaris*, *Triton punctatus* og *cristatus*, *Raja radiata*; i Efteraarshalvaaret: *Raja radiata* afsluttet, *Acanthias vulgaris*, *Lacerta vivipara*, *Tropidonotus natrix*, *Emys europæa*, *Sturnus vulgaris*, *Turdus musicus* og *iliacus* (disse Fugle hidrørende fra Sendingerne fra Fyrene) *Columba domestica*, *Cavia porcellus* og *Lepus cuniculus*, *Amphioxus lanceolatus*.

Studiesamlingen har i Foraarshalvaaret været benyttet af 19 naturhistoriske Studerende og af c. 70 yngre, især medicinske Studerende, i Efteraarshalvaaret af resp. 15 og c. 90 Studerende. Vejledning gaves foruden af Bestyreren af Cand. mag. Ad. Jensen og Cand. mag. W. Lundbeck. Auditoriet benyttedes foruden til de ovennævnte Forelæsninger af Bestyreren i Foraarshalvaaret til Forelæsninger for polytekniske Studerende og i Begyndelsen af Efteraarshalvaaret til en Række af 6 Forelæsninger for Folkehøjskolelærere. Studiesamlingen har endvidere ydet Arbejdsplads til videnskabelige Undersøgelser og Arbejder af Cand. mag. Ad. Jensen og Cand. mag. A. C. Johansen. Det i forrige Aarsberetning omtalte ny indrettede Lokale benyttedes efter sin Bestemmelse til det praktisk-zoologiske Kursus. Endelig har Studiesamlingen været benyttet af Dr. phil. W. Sørensen til Statens étaarige Lærerkursus og Feriekursus.

Det biologiske Kursus afholdtes i Middelfart med 2 Hold af Studerende, under Vejledning af Docent, Dr. Kolderup Rosenvinge (den botaniske Undervisning) og af Dr. Th. Mortensen (den zoologiske). 1ste Hold, 25de Juni—14de Juli, bestod af 4 Deltagere (Studd. mag. Hørring, Henning

Petersen, Ferdinand og Brusendorff), 2det Hold, 16de Juli—4de August, af 6 Deltagere (Studd. mag. P. A. Andersen, H. V. C. Nielsen, Hutzen-Pedersen, With, Vedel og L. Sørensen). Repræsentanter for de vigtigste marine Dyregrupper bleve iagttagne og gennemgaaede; Hydroiderne, som ere rigt repræsenterede paa denne Lokalitet, gjordes især til Gjenstand for Undersøgelse, og de særlige Strømforhold gav god Lejlighed til at studere Plankton og dettes Afhængighed af de hydrografiske Forhold.

I Maanederne Juli—September have 5 naturhistoriske Studerende havt Arbejdsplads i Dr. Wesenberg Lunds Laboratorium for ferskvandsbiologiske Undersøgelser ved Furesø (Cand. mag. Bøving, Stud. mag. Ditlevsen, Frk. Seidelin, Stud. mag. Brinckmann og Stud. mag. E. Larsen).

Studiesamlingen er i Aarets Løb bleven forøget med nogle og tredstytve nye Præparater, 24 af hvirvelløse, de øvrige af Hvirveldyr.

Gaver har Studiesamlingen modtaget fra: Zoologisk Museums 2den Afdeling (*Echinorynchus capitatus* i Tarm af en *Globiocephalus*; *Cornuspira striolata* og en Del andre store Foraminiferer fra det arktiske Havdyb); Fiskehandler, Grosserer Oscar Frederiksen (*Sebastes marinus*); Dr. phil. C. G. Joh. Petersen (*Aphyia pellucida* ♂ & ♀, de til Kursus anvendte *Raja radiata*, Rede af *Spinachia*); Fiskerikonsulent A. Feddersen (*Cobitis barbata*); Cand. polyt. Schlick (*Vesperugo pipistrellus*); Cand. mag. A. Krogh (Injektionspræparat af Luftsækkene af en Due); Expeditør Müller, Thors-havn (Klase af *Myxine*-Æg fra Færøerne); Stud. mag. Hutzen-Pedersen (*Actinulæ* af *Tubularia*, *Steenstrupia* sp.); Professor G. B. Howes, London, (Larve af *Xenopus*); Professor, Dr. C. J. Salomonsen (*Coccidium oviforme* i Kaninlever); E. S. Goodrich, Esq., Oxford (*Leptocephalus brevis*); Læge Johnsen, Slagelse (Larve af *Calliphora erythrocephala*, afgaaet fra en Patient); Stud. mag. M. L. Mortensen (Rede af en *Vespa*); Dommer ved de internationale Domstole i Ægypten, Etatsraad D. Nyholm (*Polypterus bichir*, 3 ♀, 1 ♂); Justitsraad, Læge Gustav Larsen (en arrhenoid Høne); Mr. Alex. Nielsen, Venice, Erie Co., Ohio (*Amia calva* ♂, ♀, flere Expl., *Menobranchus lateralis*, *Petromyzon concolor*).

Studiesamlingens Bogsamling er bleven forøget med et meget stort Antal for Undervisningen og Studierne særlig værdifulde Haandbøger og Værker, hidrørende fra Museets Erhvervelse af Professor emeritus Lützens zoologiske Bibliothek. Som Gave fra Forfatteren er tilkommet: H. Winge: »Om nogle Smaapattedyr i Danmark« og »Om nogle Pattedyr i Danmark«.

De betydelige Udgifter, som Indretningen og Gjennemførelsen af de ovenfor omtalte zoologiske Kursus have krævet, have paalagt i forskellige Retninger større Indskrænkninger, end ønskeligt var; der har saaledes maattet spares baade ved Anskaffelse af Præparater og af Forelæsnings-tavler; af de sidste er der derfor kun udført enkelte nye. Meget føleligt har Savnet af tilstrækkelig mange Mikroskoper, Præparerluper og andre Instrumenter været for dette Kursus; men dette Savn er imidlertid i Færd med at hæves ved den Hjælp, som er ydet af de Moltkeske Legatmidler, af hvis Reservefond der under 8de Oktober 1900 blev bevilget et Beløb af 1320 Kroner til Anskaffelse af de fornødne Instrumenter m. m.

Af Bestyreren er offentliggjort; »Über die Urogenitalorgane von Polyp-

terus und Amia« (Zool. Anzeiger, 23. Bd. 1900) som en foreløbig Meddelelse af nogle Resultater af Studier over Ganoidernes Bygning, hvortil de ovennævnte værdifulde Gaver fra Etatsraad Nyholm og Mr. Alex. Nielsen have afgivet Materiale.

Bløddyr-, Straaledyr- og Ormesamlingen.

(Museumsinspektør Levinsen.)

Forøgelse af Samlingen. 1) Den betydeligste Forøgelse i Aarets Løb og en af de betydeligste Forøgelser, Afdelingen nogensinde har modtaget skyldes de Indsamlinger, som Dr. phil. Th. Mortensen med stor Flid og Energi har foretaget under sin Siam-Expedition. De smukt konserverede Samlinger, der fyldigt repræsenterer de forskellige Klasser af lavere Dyr, tænkes bearbejdede i et selvstændigt Værk. 2) Under »Antarctic's« Expedition til Østgrønland er der af Stud. mag. S. Jensen gjort temmelig betydelige Indsamlinger af lavere Dyr. Udbyttet, af hvilket særlig skal fremhæves 2 Expl. af den sjældne Koralform, Umbellula encrinus, skal bearbejdes særskilt i »Meddelelser fra Grønland« og vil først derefter blive overgivet til Zoologisk Museum. 3) Med Korvetten »Valkyrien« er hjemsendt af Kaptajn Suenson som Gave til Museet et ikke ringe Antal særdeles interessante østasiatiske Dyreformer fra dybere Vand. Foruden et Antal smukke Octactinier skal særligt fremhæves en kæmpemæssig Rhabdopleura Art og 3 smukke Expl. af en Solillie Art (*Metacrinus* sp.). 4) Fra Universitetsmuseet i Dundee (Professor d'Arcy Thompson) har Afdelingen tilbyttet sig 158 Numre, omfattende de fleste Afdelinger af lavere Dyr, overvejende Dubletter fra Challenger Expeditionen. Bryozoerne ere rigeligst repræsenterede (ca. 70 Arter). 5) Fra det zoologiske Museum i Cambridge, England (Dr. S. Harmer) har Afdelingen tilbyttet sig ca. 100 Arter af Bryozoa, overvejende fra Australien. 6) Cand. mag. A. C. Johansen har under et Ophold ved Island paa Krydseren »Diana« gjort en Del Indsamlinger, af hvilke særlig maa fremhæves en Samling Bløddyr fra Islands Syd- og Østkyst, som afgiver et vigtigt Bidrag til Kundskab om dette Lands Bløddyrfauna. Mindre Bidrag skyldes Zoologisk Museum i Genua (et Antal Indvoldsorme), Professor R. Bergh (nogle nyezeelandske Nudibranchier), Expeditør Müller, Thorshavn (forskjellige lavere Dyr, blandt hvilke særlig skal fremhæves smukke Exemplarer af *Pennatula grandis* samt vigtige Bidrag til Færøernes Molluskfauna), Dr. Th. Mortensen, (smukke Exemplarer af *Tubularia larynx*, *Corymorpha nutans* o. s. v. fra Lillebælt), Dampskibskaptajn Ørsted (2 smukke Svampe samt nogle Hydroider og Bryozoa), Gartner Hausehild (nogle Echinodermer fra Australien), F. v. Platen-Hallermund, Buenos Ayres (Bløddyrskaller og Brachiopoder, dels recente, dels fra hævdede Lag, en interessant Bryozoaform), Adjunkt Sæmundsson, Reykjavik (et Antal Mollusker og Hydroider), Distriktslæge Jørgensen, Trangisvaag (forskjellige lavere Dyr, særlig gode Bidrag til Molluskfaunaen), Skolebestyrer Stefansson, Mødruvellur og Distriktslæge Thorstein Jónsson, Vestmannø (islandske Mollusker), Dr. phil. K. Steenstrup (Skaller fra Grønland), Frøken Ferslev (Bløddyr og Søpindsvin fra Trondhjem), Cand. mag. O. Paulsen (de under Pamir Expeditionen indsamlede Ferskvandsbløddyr), Sømand

Bartholdy (tropiske Konkylier og en Nautilus), Cand. mag. A. Krogh (Patella fra Sydamerika samt Bryozokalk fra Grenaa), Statsgeolog Jessen (nogle Bryozoa og Hydroider fra Julianehaab), Inspektør Ostfeld (nogle Smaagopler og Tomopteris), Kandidat Jónsson (nogle islandske Mollusker og Svampe), Kjøbmand Th. Larsen, Java (en Hornkoral), Naturaliehandler Gundel (nogle i Hellebæk indsamlede Dyr). Af Naturaliehandler Suter, Ny Zeeland er kjøbt et mindre Antal Pighuede og Børsteorme, og Afdelingen har i Aarets Løb tilbyttet sig et Antal Echinider, nogle marine Bløddyr fra Grækenland, nogle Konkylier fra Madagaskar og Brachiopoder fra Australien.

Videnskabeligt samt Bestemmelses- og Ordningsarbejde. Bestyreren har i Aarets Løb foreløbig bestemt de store Samlinger af Bryozoa gjorte under Ingolf-Expeditionen. Assistenten, Cand. mag. A. Jensen har fortsat sit Arbejde med Bestemmelsen og Ordningen af Ingolf-Expeditionens Mollusker saavel som med Revisionen, Ordningen og Katalogiseringen af Museets arktisk-boreale Samlinger af Bivalver, der nu nærmer sig sin Afslutning. Den forrige Aar begyndte Nedflytning af den Del af Hovedsamlingen, der hidtil har henstaaet paa Loftet, er fortsat og afsluttet. Desværre viser det sig, at de bevilgede Skabe ikke ere i Stand til at rumme den hele Samling. De nye Montrer i Værelset Nr. 2 have fundet Anvendelse til en Udstilling af Bivalvernes vigtigste Typer, som i høj Grad tiltrængtes. Cand. mag. Lundbeck har fortsat sin Bearbejdelse af Ingolf-Expeditionens og i det Hele taget de arktiske Svampe. Den første Del deraf, som omfatter Familierne Chalininae, Renierinae, Gellinae, Desmacellinae og Hamacanthinae er færdig. Endvidere er en Del nyt tilkommet Materiale bearbejdet. Dr. phil. Th. Mortensen har efter sin Hjemkomst fra Siam i Juni fortsat Bearbejdelsen af Museets Samling af regulære Echinider. Familierne Echinometridae, Triplechinidae og Cidaridae ere gennemgaaede, fuldstændig reviderede og katalogiserede. Bearbejdelsen af Familien Echinothuridae er paabegyndt. Cand. mag. Nordman og Johansen have arbejdet med Bundprøver fra Ingolf-Expeditionen, og Medhjælper Fagerstrøm, hvis Hovedarbejde i lang Tid har været Udsorteringen af de foran omtalte Samlinger fra Siam og Dannelsen af forskellige Byttesamlinger, har tillige etiketteret og opstillet den foran nævnte Udstillingssamling af Bivalver.

Afdelingen har i Aarets Løb udlaant Materiale til følgende frømedede Videnskabsmænd: Professor Ehlers, Göttingen (Børsteorme), Professor Wirén, Upsala (Børsteorme), Dr. Hartmeyer, Breslau (Søpunge), Professor Parona, Genua (Bændelorme), Dr. Fuhrmann, Genf (Bændelorme), Friherre Kurek, Skaane (nøgne Snegle) og Hr. Collinge, Birmingham (Afdelingens nøgne Landsnegle).

Af Arbejder grundede paa Afdelingens Materiale skulle nævnes følgende 2 Afhandlinger af Afdelingens Assistent, Cand. mag. A. Jensen: Studier over nordiske Mollusker, I, Mya, og Om Levninger af Grundtvandsdyr paa store Havdyb mellem Jan Mayen og Island, begge i Vidensk. Medd. f. Naturh. Forening 1900.

4. Den mineralogiske Museum i 1900.

(Professor, Dr. N. V. Ussing.)

I. Ordnings- og Bestemmelsesarbejder ved Museets Hovedsamlinger.

I *mineralogisk og petrografisk* Henseende er der i det forløbne Aar udført færre Ordnings- og Bestemmelsesarbejder end sædvanlig, dels fordi Museets Bestyrer og den mineralogiske Assistent have tilbragt hele Sommeren paa den nedenfor omtalte Grønlandsexpedition, dels fordi Udpakningen og den foreløbige Etikettering af de fra Grønland hjembragte Samlinger i Efteraaret have lagt Beslag paa den til Raadighed staaende Arbejdskraft. Dog er den i sidste Aarsberetning omtalte Undersøgelse af Museets fortrinlige Materiale af krystalliseret Lievrit bleven afsluttet og vil i næste Aar blive publiceret af Cand. mag. Bøggild. Dernæst er der paa Foranledning af Kommissionen for Grønlands Undersøgelse bleven paabegyndt en udførlig og systematisk Gjennemgang af alle de i Tidernes Løb fra Grønland erhvervede Mineraler; en Mængde af disse have aldrig været nærmere undersøgte; dette gjælder saaledes en stor Del af dem, der i det nittende Aarhundredes Begyndelse indsamledes af Mineralogen Giesecke paa hans berømte Undersøgelsesrejse i Grønland, og det gjælder ogsaa om en stor Del af de senere af Rink og af de talrige Opmaalingsexpeditioner hjembragte Stykker. Det er Hensigten at samle alle de saaledes fremkommende Oplysninger i Forbindelse med nøjagtige Angivelser af Findestederne i en topografisk Mineralogi for Grønland; en Haandbog af denne Art har længe været savnet.

I den almindelige Bjergartsamling er den Del, som omfatter Eruptivbjergarterne, og som for Montreudvalgets Vedkommende var gjort færdig ifjor, bleven ordnet i Skufferne, væsentlig efter Rosenbuschs System. Endelig er at nævne, at Cand. mag. Winther med Honorar af Moltkes Legater har paabegyndt en Række kemiske Analyser af de iaar fra Grønland hjembragte Bjergarter.

Af *palæontologiske* Arbejder har Museets palæontologiske Assistent, Cand. mag. Ravn, bragt Bearbejdelsen af Forsteninger fra Danmarks Skrivekridt og Nyere Kridt saa vidt, at dette Arbejde nu er fuldendt saavel for Muslingernes som for Sneglenes Vedkommende. For Sammenligningens og den nøjagtige Bestemmelses Skyld, har han paa en kortere Rejse i Foraaret gennemgaaet Samlingerne af de tilsvarende Kridttidsforsteninger i forskellige Museer i Tyskland og Bøhmen. Desuden har han foretaget en Undersøgelses- og Indsamlingsrejse til Kridtforekomsterne i Hanherrederne, Thy, Mors og Vestjylland samt Stevns. I Forbindelse med de ovennævnte Arbejder har han endvidere udført en delvis Omordning og Nyetikettering af de i den danske Samling udstillede Forsteninger. Med Honorar af Moltkes Legater har Cand. mag. Bartholin gennemgaaet ældre og nyere erhvervede bornholmske Planteforsteninger.

II. Afgivelse af Undervisningssamlinger og Dubletter.

Til Undervisningsbrug er sammenstillet og afgivet instruktive Samlinger af Mineraler, Stenarter og Forsteninger til følgende Skoler og Institutioner:

Bølling Nørre Herreders Landboforening, Det forenede Velgjørenheds Selskabs Drengeskole, Hesselballe Højskole, Odense Seminarium og Rudkjøbing Borgerskole. Til Metropolitanskolen er afgivet en Række Stykker til Supplering af den derværende Samling.

Efter at Dr. G. Flink i Stockholm har afsluttet Undersøgelsen af en Række af ham paa Foranstaltning af den grønlandske Kommission indsamlede Mineraler fra Julianehaab, ere Dubletter af disse ifølge tidligere Overenskomst afgivne til de to Institutioner, hvor den videnskabelige Bearbejdelse har fundet Sted, nemlig Stockholms Högskola og Professor Sjögrens Laboratorium.

Som Bytte for modtagne eller lovede Tilsendelser er afgivet følgende Dubletter: nogle norske og bornholmske Bjergartstykker til Lunds geologiske Museum, bornholmske Forsteninger til Hr. C. G. v. Schmalensee i Stockholm, samt grønlandske Mineraler til følgende: British Museum, Riksmuseum i Stockholm, Universitetets Mineralkabinet i Christiania, Dr. G. Flink, Dr. Krantz og Kjøbmand W. List.

Til Nationalmuseet er afgivet en Samling Klokkemalm og nogle bearbejdede Stensager, begge Dele fra Grønland.

III. Andre udførte Arbejder.

Efter Anmodning fra Landbrugsafdelingen i Komitéen for Danmarks Deltagelse i Verdensudstillingen i Paris og fra Komitéen for Landbrugsudstillingen i Odense er der til hver af disse Udstillinger bleven udarbejdet og afgivet et haandmalet geologisk Kort over de dybere liggende Dannelser i Danmark i Maalestok 1 : 480000. Samtidig udførtes endnu et Kort af samme Art, nemlig til Museets Auditorium; det derværende Kort ophængtes i Stedet i den danske Samling til Orientering for Museumsbesøgende. Kortenes Farvelægning m. v. udførtes af den i Cand. mag. Bøggilds Fraværelse vikarierende Assistent Joh. Brandt. Ordningen og Bearbejdelsen af ny tilkomne og ældre Prøver og Oplysninger fra danske Brøndboringer er paa Bekostning af Niels Brocks naturhistoriske Legat udført af Cand. mag. Ravn. Den i forrige Beretning omtalte Ordning af Museets Arkiv er bleven fuldført. Endnu kan her anføres, at det har vist sig nødvendigt til Museets Haandbibliothek at anskaffe en ny Reol, hvorved Pladsen til Bøgerne er bleven 1½ Gang saa stor som tidligere.

IV. Museets og Undervisningens Benyttelse.

For Offentligheden har Museet været aabent to Gange ugentlig. Antallet af Besøgende i 1900 har været 2043. Udenfor den sædvanlige Aabningstid har Museet været besøgt af Arbejdernes Læseselskab (4 Søndage) og af enkelte Skoler og Undervisningskursus.

Til videnskabelig Bearbejdelse udenfor Museet er udlaant en Samling Crustaceer fra Faxe til Dr. K. O. Segerberg i Lund samt Forsteninger fra Hallbjarnastadir til Cand. mag. Ad. Jensen; begge Dele ere atter modtagne tilbage.

Bestyreren har holdt Forelæsninger og Examinatorier over Mineralogi i Vaarhalvaaret (30 Tilhørere) og over Geologi i Høsthalvaaret (143 Tilhørere) samt Examinatorier over Skandinaviens Geologi i Vaarhalvaaret (15

Deltagere). Dr. Victor Madsen har i en Del af begge Halvaar holdt Forelæsninger over Kvartærdannelserne og de palæozoiske Dannelser (16 Tilhørere) samt Øvelser i at bestemme Forsteninger (9 Deltagere). Studiesamlingerne benyttedes i Vaarhalvaaret af 66 og i Høsthalvaaret af 43 Studerende. Museet har endvidere afgivet dels Forelæsningsmateriale dels tillige Lokale til to af Folkeuniversitetsforeningens Foredragsrækker, som holdtes af Dr. V. Madsen og Cand. mag. Ravn.

Der er afholdt to Undervisningsexkursioner, nemlig til Helsingør og Helsingborg med 38 og til Bornholm med 30 Deltagere. Ekursionerne lededes henholdsvis af Bestyreren og af Dr. Madsen.

V. Museets Forøgelser.

I det forløbne Aars Sommermaaneder have Bestyreren og den mineralogiske Assistent, Cand. mag. Bøggild foretaget en geologisk Undersøgelser- og Indsamlingsrejse i Grønland. Denne Expedition var foranlediget og udrustet af Kommissionen for Ledelsen af geologiske og geografiske Undersøgelser i Grønland; den hjembragte til Museet et stort Materiale af Mineraler og især af Bjergarter, dels fra Egnen nord for Julianehaab, dels fra Omegnen af Ivigtut og fra det derværende Kryolitbrud. Da Ordningen og den nærmere Bearbejdelse af disse betydelige Nyerhvervelser kun er paabegyndt, skal her kun gives en foreløbig Oversigt over deres Indhold. Ved Imødekommen af Kryolit-, Mine- og Handelsselskabets Direktion og af Driftsbestyrer Edwards i Ivigtut blev det muligt overalt i Bruddet at gjøre Indsamlinger og at supplere disse med Stykker, som Bestyreren havde ladet samle. Da Selskabet, saaledes som omtalt i tidligere Aarsberetninger, allerede adskillige Gange har skænket Museet meget betydelige og værdifulde Samlinger fra Kryolitbruddet, kunde herved ikke ventes noget Udbytte af ny sjældne Mineraler, og saadanne fandtes heller ikke; derimod erholdtes talrige gode Stykker af de tidligere kjendte Mineraler, bl. a. af den sjældne Pachnolit, og en Række Prøver af en interessant Greisendannelse, som viste sig at omgive Kryoliten paa lignende Maade som Tilfældet er ved de europæiske Tinstengange. En anden Række af Prøver ere hjembragte fra den i Grønne Dal øst for Ivigtut forekommende mærkelige Nefelinsyenitmasse, hvis Udbredelse og nærmere Beskaffenhed ikke tidligere har været kjendt. Den største og væsentligste Del af det indsamlede hentedes fra den i mineralogisk Øjemed saa ofte besøgte Egn nord for Julianehaab og indbefatter en lang Række Prøver af de derværende ejendommelige Eruptivbjergarter: Arfvedsonitgranit, Augitsyenit, Foyait, Sodalitsyenit, Lujavrit og Diabas med tilhørende Gange og Grænsedannelser. Skønt flere af Findestederne for de sjældne Mineraler, som knytte sig til disse Bjergarter, allerede ere helt udtømte af de foregaaende Expeditioner, lykkedes det dog ogsaa i mineralogisk Henseende at erholde et ret betydeligt Udbytte, især af krystalliseret Lievrit, Steenstrupin og Ainigmatit samt enkelte nye Mineraler. Endelig ere en Række Prøver indsamlede fra et noget østligere (ved Korok) liggende Omraade med interessante Bjergarter.

Iøvrigt har Museet i Aarets Løb faaet følgende Forøgelser:

Til *Mineralsamlingen* er erhvervet: a) som Gaver: et Stykke Tellurit

(et sjældent Mineral, som Samlingen ikke før besad) og Guld fra Kalgoorlie Distrikt i W. Australia (fra Konsul R. Strelitz i Freemantle); Zinkblende og Magnetjern fra Dannemora (Dr. K. A. Grønwall); smukt krystalliseret Karborund (Værkfører R. Nielsen og Værkfører Pfeiffer). Gaver ere desuden modtagne fra Assistent Engelhardt i Ivigtut, Frøken Freund, Museumsinspektør Hintze og Læge Kjeldsen i Ivigtut. b) som Bytte mod Mineral-dubletter: 2 Stk. (549 gr.) af Bjurböle Meteoriten (fra Helsingfors Universitet), en større Kvartstvilling fra Kimpozan, Dioptas fra Congo, Mikrolin fra Colorado og Glauberit fra Ny Castilien (fra Dr. Krantz i Bonn). c) ved Kjøb: en større Samling Mineraler fra Omegnen af Julianehaab (fra Kolonibestyrelse Brummerstedt), et Stk. Kaurigum fra Auckland (fra Hr. P. Nielsen), Titanit, Fenakit og Xenotim fra Norge (Mineralhandler Mårthén i Kristiania) samt forskellige amerikanske Mineraler (fra Dr. Krantz og C. Droop).

Til *Bjergartsamlingen* er modtaget: a) som Gaver: 20 Stk. polerede Prøver af svensk Granit og Diabas (fra Grosserer Schannong), Basalt fra Skaane (Dr. Grønwall), en meget stor, smukt foldet Sandstenblok (Kjøbenhavns Havnevæsen). Mindre Gaver ere modtagne fra Ingeniør Klinteberg, Svørrig, Pastor Breitung og Kommuelærer Rosenkjær. b) som Bytte: 12 Stk. Bjergarter fra Arkansas og 16 fra Minas Geraës (fra Dr. Krantz), 46 Stk. Rav med Insektlevninger fra Samland (fra Kjøbmand List, Tyskland). c) ved Kjøb: 21 Stk. vulkanske Bjergarter fra Bøhmen.

Til *den grønlandske og islandske Samling* er modtaget: a) som Gaver: Jaspis fra Berufjord (fra Kommandør Middelboe) og Kiselsinterforsteninger fra Geysir (Cand. mag. A. C. Johansen). Mindre Gaver ere modtagne fra Stud. mag. Koefoed, Kolonibestyrelse Myhre, Udligger Nykjær, Cand. mag. Pjetursson, Pastor P. H. Sørensen og Cand. polyt. E. Østrup. b) ved Kjøb er erhvervet en større Samling Planteforsteninger fra Nordgrønland (fra Pastor P. H. Sørensen) og en lignende, mindre Samling (Kolonibestyrelse Myhre).

Den *palæontologiske Samling* er bleven forøget med følgende Gaver: en Samling Liasforsteninger fra Stockton i England (fra Cand. polyt. V. Jensen), en Samling Silurforsteninger fra Kunda i Estland (Ingeniør With) og diluviale Skaller fra Tønder (Stud. polyt. Harder). Gaver ere endvidere modtagne fra Dr. Grønwall, Professor Moberg i Lund og Dr. C. Wiman i Upsala. Ved Kjøb er erhvervet en Samling Forsteninger fra Ölands ældste Kambrium (fra C. G. von Schmalensee i Stockholm).

Den *danske Samling* har faaet følgende Tilvæxt: a) ved Gaver: en fortrinlig Samling Planteforsteninger fra Vellensby paa Bornholm (fra fhv. Skoleinspektør Hjorth i Rønne; Samlingen indeholder Originalstykkerne til hans Afhandling i Danmarks geologiske Undersøgelser Skrifter II. Række Nr. 10); tre større Samlinger af forsteningsførende løse Blokke ere skænkede af Ingeniør Fibiger i Lemvig, Mejeribestyrelse A. Madsen paa Omø og Pastor Winther i Korsør; Kridt- og Cementforsteninger ere modtagne fra Stud. polyt. Harder, Sømalm fra Furesøen fra Dr. Wesenberg Lund. Danske Forsteninger og Stenarter ere fremdeles skænkede af Cand. mag. Bartholin, Fru Benzon i Odder, Frøken la Cour, Frøken Freund, Dr. Grønwall, Kommuelærer Hammer, Hr. Jakob Jakobsen i Otting, Direktør Jepsen i Kolding, Cand. mag. A. C. Johansen, Stud. polyt. M. Jæger, Mekaniker H. Jørgensen

i Hobro, Boghandler H. Lyng, Dr. V. Madsen, Kunstdrejer Madsen, Inspektør M. Meyer i Hessellund, Stud. polyt. J. C. Møller, Premierlieutenant F. Petersen, Hr. H. P. Petersen i Overby, Driftsbestyrer K. A. Petersen i Nexø, Dr. K. J. V. Steenstrup, Klasselotterikollektør Warming i Kolding. b) Ved Indsamling er erhvervet: Kridtforsteninger fra Stevns og fra det nordlige og vestlige Jylland (ved Museumsassistent Ravn) samt forskellige Forsteninger fra Bornholm (indsamlede paa Undervisningsexkursionen. c) ved Kjøb: en Samling Forsteninger fra Paradoxideslagene ved Cementmøllen paa Bornholm (fra Hr. Kr. Holm, Nexø), en Samling Arnagerforsteninger (fra Kjøbmand Jørgensen, Arnager), et stort Stk. Rav (1 Pund) fra Hornsherred (Hr. A. Torp, Frederikssund), 21 Stk. Rav med Insekter fra forskellige Steder i Danmark (Kunstdrejer Madsen) samt en Kindtand af Mammut fra Egnen ved Kolding (ved Klasselotterikollektør Warming).

Til *Instrumentalsamlingen* er anskaffet Abbe-Pulfrichs Totalreflektometer til krystallografiske Undersøgelser.

Haandbibliotheket har modtaget 25 Tidsskrifter og lærde Institutioners Publikationer (57 Bind), hvoraf de 23 (55 Bind) ere Fortsættelser af tidligere modtagne, de 20 (48 Bind) ere Gaver. Endvidere er tilkommet 78 Bøger og Særtryk, hvoraf 63 ere Gaver.

De som Gaver modtagne Publikationer ere skænkede af følgende Institutioner og Personer: Videnskabernes Selskab, Universitetets zoologiske Museum, Universitetsbibliotheket, Dansk geologisk Forening, Kommissionen for Ledelsen af geologiske og geografiske Undersøgelser i Grønland, Kommissionen for Danmarks geologiske Undersøgelse, Lunds Universitets mineralogiske Institution, Universitetsbibliotheket i Upsala, Finlands geologiske Kommission, Smithsonian Institution, Field Columbian Museum, The geological and natural history survey of Minnesota, Public Museum of Milwaukee, Adjunkt O. H. Aagaard, Cand. mag. Bøggild, Mr. Foote, Dr. Grønwall, Cand. mag. Ad Jensen, Cand. mag. Martin Knudsen, Dr. V. Madsen, Dr. K. J. V. Steenstrup, Dr. Stolley, Dr. H. Topsøe, Professor Ussing.

Til *Førelæsningsbrug* er anskaffet 4 palæontologiske Vægtavler, et oliemalet Europakort, hvorpaa der med Kridt kan indlægges geologiske Signaturer, samt 3 geologiske Kort og Profiler.

VI. Personlige Forhold vedrørende Museet.

Museets anden Assistent, Cand. mag. Bøggild, vendte i April tilbage fra sin Uddannelsesrejse i Udlandet og var derefter sammen med Bestyreren paa den ovennævnte Expedition i Syd Grønland i Tiden fra 10de Maj til 25de September. Under hans Fraværelser have dels Ingeniør Joh. Brandt, dels Stud. polyt. P. Harder vikarieret for ham.

VII. Videnskabelige Arbejder.

Af videnskabelige Arbejder, som helt eller delvis omhandle Museets Samlinger, er i Aarets Løb udkommet: O. B. Bøggild and C. Winther, On some Minerals from the Nephelite-Syenite at Julianehaab (Meddelelser om Grønland XXIV); G. Flink, On the Minerals from Narsarsuk, Greenland (sammesteds); K. A. Grønwall, Borrade echinidtaggar från Danmarks krita

(Meddelelser fra Dansk geologisk Forening Nr. 6); samme, Slæktet Dimyodon i Danmarks Krita (sammesteds); P. Harder, En ny sønderjyds lokalitet for marint diluvium (sammesteds); V. Madsen, V. Nordmann, K. J. V. Steenstrup og E. Østrup, Leda pernula Løret ved Selbjærggaard (sammesteds); E. Østrup, Diatoméerne i nogle islandske Surtarbrandlag (sammesteds); K. O. Segerberg, De anomura och brachyura Dekapoderna i Skandinaviens yngre Krita (Geologiska föreningens i Stockholm förhandlingar Bd. 22); E. Stolley, Ueber Diluvialgeschiebe des Londonthons und das Alter der Molerformation Jütlands (Archiv f. Anthropologie und Geologie Schleswig-Holsteins Bd. 3).

5. Det kemiske Laboratorium 1899—1900.

(Professor, Dr. med. & phil. Julius Thomsen.)

Laboratoriet har i Efteraarshalvaaret 1899 og Foraarshalvaaret 1900 været besøgt af henholdsvis 152 og 125 Studerende. Antallet af Tilhørerne ved Efteraars-Forelæsningerne var 248 (ved Slutningen 177), ved Foraarshalvaarets tvende Forelæsningsrækker var Tilhørerantallet henholdsvis 226 og 87 (ved Slutningen henholdsvis 88 og 55). Nærmere Oplysninger giver nedenstaaende Sammenstilling.

Deltagere i praktiske Øvelser.

1899—1900.	Medicinske Studerende.	Andre Studerende.	Ialt.	
			Studerende.	Antal af ugentlige Arbejdstimer.
Høst-Halvaar	139	13	152	990
Vaar-Halvaar	113	12	125	846

Afholdte Examinier.

1899—1900.	Lægevidenskabelig Forberedelses-examen.	Magister-konferens.	Antallet af praktiske Prøver.
Januar 1900	38	»	38
Juni 1900	34	»	34

— Cand. pharm. J. H. Krenchel fratraadte den 1ste Februar 1900 som 1ste Assistent ved Laboratoriet; 2den, 3die og 4de Assistent, Cand. polyt. M. Chr. Harding, Cand. polyt. A. G. Kirschner og Cand. mag. H. Chr.

Winther rykkede op henholdsvis som 1ste, 2den og 3die Assistent; som 4de Assistent ansattes *Cand. pharm. & mag. Chr. Fr. Petri*.

6. Det filologisk-historiske Laboratorium 1899—1900.

(Professor, Dr. Kr. Erslev.)

Laboratoriets Lærerraad har i 1899—1900 bestaaet af Professorerne Gertz, Steenstrup, Erslev, Høffding, Wimmer, Vilh. Thomsen, Møller, Paludan, Jespersen, Nyrop, Heiberg, Fridericia, Wilkens og Jónsson og Docenterne Gudmundsson, Drachmann, Ad. Hansen, Vedøl, A. Olrik og Dahlerup.

Som Laboratoriets Forstander fungerede Professor Erslev.

Om Laboratoriets Virksomhed kan meddeles følgende. I Efteraarshalvaaret 1899 holdt 12 Lærere 12 Øvelsesrækker med et samlet ugentligt Timetal af 20 Timer, i Foraarshalvaaret 1900 14 Lærere 14 Øvelsesrækker med 20½ Time ugentlig. Til Laboratoriet havde i Aaret 1899—1900 212 Studerende Adgang, og Laboratoriet har været aabent i 238 Dage. Den Protokol, der har været fremlagt i Læsesalen, viser et samlet Antal Besøgende af 6113; i de Maaneder, da der holdtes Øvelser, blev Læsesalen benyttet af omtr. 30 Studerende daglig.

Laboratoriet har i Aarets Løb modtaget Boggaver fra følgende Institutioner: Universitetet, Universitetsbibliotheket, Rigsarkivet, Statistisk Bureau, Det kgl. Danske Videnskabernes Selskab, Selskabet til Udgivelse af Kilder til dansk Historie, Dansk historisk Forening og Den norske Kildeskriftfond; og fra følgende enkelte Mænd: Direktør Ernst Bojesen (Det nordiske Forlag), Professor Kr. Erslev, Docent Ad. Hansen, Professor O. Jespersen, Professor F. Jónsson, Professor Kr. Nyrop, Dr. V. Pingel, Direktør M. Rubin og Professor J. Steenstrup.

I Aarets Løb er Laboratoriets Bogsamling forøget med 326 Værker paa ialt e. 600 Bind, der fordele sig saaledes paa de enkelte Afdelinger:

Fælles	4	Værker,	32	Bind.
Nordisk	92	—	192	—
Tysk	5	—	23	—
Engelsk	46	—	65	—
Romansk	40	—	44	—
Klassisk	52	—	95	—
Sammenlign. Sprogvid.	3	—	31	—
Historie	57	—	88	—
Filosofi	27	—	38	—

326 Værker, 608 Bind.

Laboratoriet har foruden sin aarlige Bevilling paa 3500 Kr. havt en Indtægt paa 30 Kr., indkomne ved Salg af Kr. Erslev: Udvalg af Kildesteder. Den samlede Indtægt, 3530 Kr. er anvendt saaledes:

Assistent, Rengjøring o. l.	600	Kr.	»	Ø.
Porto, Papir, Nøgler o. l.	143	—	5	—
Bogkjøb	2338	—	28	—
Indbinding	448	—	67	—
	3530	Kr.	»	Ø.

7. Den Arnamagnæanske Stiftelse i 1900.

Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat har i Aaret 1900 udgivet »Katalog over de oldnorsk-islandske Haandskrifter i det store kgl. Bibliothek og Universitetsbibliotheket (udenfor den Arnamagnæanske Samling)« og har derefter paabegyndt Arbejdet paa et Palæografisk Atlas indeholdende, i to kronologisk ordnede Rækker, Prøver af Oldnorsk-Islandske og Gammeldanske Haandskrifter i fototypisk Gjengivelse med tilhørende Text.

VIII. Det akademiske Legat- og Stipendievæsen.

1. Valg af Eforer.

Til Eforer for de af fhv. Professor, Konferensraad, Dr. med. M. H. Saxtorph bestyrede Legater valgte Konsistorium under 11te Oktober 1899: Professor, Dr. med. O. Bloch for Hofraad Meyers Legat og Gundelach-Møllers Legat, Professor, Dr. med. C. G. Gædeken for Buchwalds Legat, Th. Fuirens Legat og Lautrup Buchwalds Legat samt Professor, Dr. med. Chr. Bohr for Fineks Legat og Carstensens Legat.

— Til Eforer for de af fhv. Professor, Konferensraad, Dr. med. C. M. Reisz bestyrede Legater valgte Konsistorium under 9de Maj 1900: Professor, Dr. med. C. G. Lange for Rahlffs Legat, Professor, Dr. theol. P. Madsen for Mallings Legat og Ingestrup Lunds Legat samt Professor, Dr. med. C. G. Gædeken for Frk. Petersens Legat, Tagea Rovsings Legat og Estrid Rovsings Legat, og det lægevidenskabelige Fakultet under 15de s. M. Professor, Dr. med. J. H. Chievitz for det Classenske Rejsestipendium.

— Til Eforer for de af fhv. Professor, Finansminister, Dr. jur. W. Scharling bestyrede Legater valgte Konsistorium under 9de Maj s. A.: Professor, Dr. phil. M. C. Gertz for Schiønnings Legat og Liliendahls Legat samt Professor, Dr. theol. H. Scharling for Lassons Legat og C. E. Scharlings Mindelegat.

— Til Efor for det af fhv. Professor, Biskop, Dr. theol. Fr. Nielsen bestyrede Brøchners Legat valgte det theologiske Fakultet under 2den Maj s. A. Professor, Lic. theol. L. W. Schat Petersen og til Efor for Lundholms Legat Professor J. C. Jacobsen.

— Til Efor for det af afdøde Professor, Dr. med. C. G. Lange bestyrede O. Bangs Jubilæumslegat valgte det lægevidenskabelige Fakultet under 6te Juli s. A. Professor, Dr. med. C. J. Salomonsen og til Efor for Emmy Lange, født Kramps Legat Professor, Dr. med. Chr. Gram.

— Professor, Dr. jur. V Bentzon er bleven valgt til Medlem af Bestyrelsen af og Efor for Berggreens Legat i Stedet for fhv. Professor, Finansminister, Dr. jur. W. Scharling.

— Konsistorium overdrog under 9de Maj s. A. Professor H. Westergaard Eforatet over det statistiske Laboratorium, efter at Professor, Dr. jur. W. Scharling var bleven udnævnt til Finansminister.

Til Medlem af Bestyrelseskomiteen for Kommunitetets Stipendievæsen